

Krzysztof Burnos: wciąż jest szansa na dobrą nową ustawę

– Nasze zaniepokojenie wywołał zarówno ogólny kierunek projektowanych zmian, jak i niektóre konkretne propozycje w założeniach do projektu nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach.

30 września odbyła się w Ministerstwie Finansów konferencja uzgodnieniowa, więcząca etap konsultacji projektu, i teraz jestem w trochę lepszym nastroju. Co jednak nie oznacza jeszcze, że dyskusja zakończyła się i wszystkie wątpliwości zostały usunięte – tak prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Krzysztof Burnos komentuje trwające od paru miesięcy prace nad założeniami do projektu nowej ustawy o biegłych rewidentach.

Jak informuje szef samorządu, przede wszystkim zniknęła z założeń „biała lista” usług dozwolonych dla badań nie-JZP. – My to krytykowaliśmy, więc cieszymy się, że nie będzie listy badań dozwolonych. Mamy nadzieję jednak, że nie będzie również usług zakazanych. Ale mimo naszych zabiegów, w raporcie rozbieżności pozostawiono nadal limit 70 proc. wynagrodzenia za dodatkowe usługi w odniesieniu do badanych nie-JZP. Zabiegamy o jego zniesienie, bo w prawie unijnym on został przewidziany tylko dla jednostek zaufania publicznego – mówi. I dodaje, że Ministerstwo Finansów jest nieugięte w odniesieniu do rotacji co osiem lat audytora dla jednostek zaufania publicznego. – My nadal uważamy, że tu powinna obowiązywać przyjmowana w większości krajów praktyka, czyli 10 lat, ale nie wiem, czy uda nam się to wywalczyć. Natomiast zrobiliśmy pierwszy krok w kierunku kompromisu w odniesieniu do rotacji wewnętrznej – cztery lata dla audytu w jednostkach zaufania publicznego i siedem lat w pozostałych podmiotach. Rotacja w odniesieniu do badań pozostałych nie jest wymagana przepisami unijnymi. A pierwsza propozycja przewidywała cztery lata dla wszystkich.

Jeżeli jest tak, jak nam się wydaje, że w kwestiach, w których zgłosiliśmy swoje zastrzeżenia i ze strony Ministerstwa uzyskaliśmy deklarację ponownego rozważenia naszej argumentacji, to jest szansa na kompromisowe rozwiązanie. A w efekcie powstanie ustawa, która nie utrudni funkcjonowania firmom audytorskim w sektorze poza jednostkami zaufania publicznego – stwierdza Krzysztof Burnos.

WYWIAD Z PREZESEM KRBR NA STR. 4-7

Międzynarodowe standardy wymuszą zmianę filozofii badań

Kilka miesięcy temu Komisja Nadzoru Audytowego zatwierdziła uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nakładające na polskich biegłych rewidentów obowiązek stosowania międzynarodowych standardów rewizji finansowej i międzynarodowego standardu kontroli jakości.

– Decyzja o ich przyjęciu to odpowiedź na wielostronne oczekiwania – tak ze strony rynku, klientów, jak i organizacji, do których należy KIBR – twierdzi Barbara Mistowska-Dragan, zastępca prezesa KRBR. I dodaje, że przejście na nowe standardy wymaga wiele pracy zarówno ze strony Krajowej Rady, jak i wszystkich biegłych rewidentów. – Zrobiliśmy inwentaryzację wszystkich standardów przetłumaczonych na język polski oraz standardów, które zostały już przyjęte przez IFAC, ale jeszcze nie ma ich tłumaczenia. Wprowadzone standardy są też od wielu lat dostępne w publikacjach, a ostatnio także w wersji polskiej na stronie internetowej KIBR – mówi.

Wiceprezes KIBR przypomina też, że od kilku lat prowadzone są działania wspierające biegłych rewidentów w przejściu na nowe standardy. – Ale przede wszystkim zmienić się powinna filozofia badania. I to chyba jest najtrudniejsze w tym procesie przejścia na MSB – podkreśla Barbara Mistowska-Dragan.

WIĘCEJ NA STR. 8

Spółeczny kontekst w audycie coraz ważniejszy

– Samorząd biegłych rewidentów coraz aktywniej udziela się na polu CSR – mówi Ewa Sowińska, zastępca prezesa KRBR. I dodaje, że powodów tego zaangażowania jest kilka. – Mamy już przepisy unijne, które wymuszają na największych firmach europejskich obowiązek raportowania danych niefinansowych. Dyrektywa wejdzie w życie w połowie przyszłego roku. Z drugiej strony takie działania wymuszają dzisiejsze realia rynkowe. Obecnie o wartości firmy w coraz większym stopniu decydują kwestie niefinansowe. Nie możemy odkładać tego tematu na później – mówi. I pyta retorycznie: kto ma większą legitymację do tego niż biegli rewidenty, którzy są odpowiedzialni za budowanie zaufania społecznego?

WIĘCEJ NA STR. 12

Członkowie KRBR: nowe regulacje na pewno zmienią rynek audytu

Redakcja „Wiadomości Konferencyjnych” postawiła członkom Krajowej Rady Biegłych Rewidentów trzy pytania:

1. Jakie największe wyzwania stoją przed zawodem w perspektywie czterech lat?
2. Jaką widzi Pan/Pani dla siebie rolę w nowej Radzie?
3. Jaka będzie przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce po unijnej reformie?

polskich firm audytorskich do wymogów zmieniającego się otoczenia prawnego. – Przewidywanie daleko idących zmian na rynku oraz obawy, jak one wpłyną na pracę biegłych rewidentów oraz sytuację ekonomiczną i pozycję rynkową firm audytorskich, dominują w prognozach działaczy samorządu na najbliższą przyszłość.

– Przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce zależeć będzie od ostatecznego kształtu ustawy o biegłych rewidentach. Niestety w obecnym projekcie brak szeregu rozwiązań. Na przykład brak skalowalności przepisów dotyczących jednostek zaufania publicznego, co sprzyja koncentracji rynku i zagraża sektorowi małych i średnich przedsiębiorstw – twierdzi Małgorzata Janusz. Podobnego zdania jest Jan Letkiewicz, który uważa, że w perspektywie najbliższych czterech lat będzie następować dostosowywanie działalności

– Zakres tych zmian dostosowujących nasze regulacje do prawa Unii Europejskiej będzie uzależniony od tego, jak zmienią się krajowe przepisy. Poza tym czekam na konieczne w naszej rzeczywistości działania integrujące małe i średnie firmy audytorskie – mówi. Z kolei Andrzej Karpiak dodaje, że ten proces będzie miał kluczowe znaczenie przede wszystkim dla przyszłości małych i średnich przedsiębiorstw biegłych rewidentów. – Objęcie tego sektora zbyt restrykcyjnymi przepisami mogłoby stać się poważnym zagrożeniem dla jego rozwoju – stwierdza.

Natomiast Hanna Sztuczynska podkreśla, że rynek usług audytorskich na pewno się zmieni, jednak nadal będzie istniał podział na duże, średnie, małe firmy audytorskie i na końcu jednoosobowe kancelarie. – Wiemy, że obecnie istnieje duża koncentracja na polskim rynku, i boimy się jej zwiększenia – mówi. Monika Kaczorek uważa, że reforma audytu postrzegana jest jako wprowadzenie kolejnych restrykcji do zawodu. – Może to oczywiście spowodować, że nie wszyscy będą w stanie sprostać nowym wymogom – mówi. I dodaje, że wielu biegłych rewidentów spodziewa się, że nastąpi dalsza konsolidacja rynku. Henryk Drewniak stwierdza, że same idee przyświecające unijnej reformie są szczytne z punktu widzenia odbiorców usług audytorskich, gdyż mają prowadzić do wzmocnienia obiektywizmu i niezależności firm audytorskich, poprawy jakości badań sprawozdań finansowych i umocnienia nadzoru publicznego. – Łatwiej po tej reformie nie będzie, ale jestem optymistą i wierzę, że biegli rewidenty i w tych zmienionych warunkach poradzą sobie, a Izba będzie im pomocna – komentuje.

WIĘCEJ NA STR. 14-19

Komunikacja ze środowiskiem to podstawa

– *Samorząd chce być bliżej biegłych rewidentów. Dlatego na bieżąco będzie informował o planowanych i już realizowanych działaniach. Korzystamy coraz efektywniej z narzędzi, które mamy, usprawniamy je, sięgamy też po te całkiem nowe* – mówi Krzysztof Burnos, prezes KRBR i przewodniczący Komisji ds. komunikacji.

– *Chcemy być bliżej biegłych rewidentów. W tej kadencji kładziemy duży nacisk na komunikację* – wyjaśnia prezes samorządu. Stąd też decyzja o powołaniu Komisji ds. komunikacji, której zadaniem będzie przygotowanie i wdrożenie strategii komunikacji Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Ale to już się dzieje. Na stronie internetowej na bieżąco pojawiają się informacje na temat planowanych i prowadzonych przez samorząd działań, zwiększyła się też częstotliwość wydawania biuletynu KIBR. Izbie zależy także na włączeniu w ten proces środowiska. Dlatego w trakcie tegorocznej konferencji audytu odbędzie się pierwsza dyskusja środowiskowa o przyszłości zawodu, nowej ustawie i kierunkach działalności samorządu.

Na bieżąco i transparentnie o działaniach KIBR

Po raz pierwszy biegli rewidenty mają możliwość na bieżąco śledzić działania swoich władz. Na stronie Izby od września dostępny jest harmonogram działań na nową kadencję. Poszczególne pozycje harmonogramu pozwalają śledzić zobowiązania programowe Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. To nowość w kontaktach Rady ze środowiskiem. Dokument porządkuje wszystkie zobowiązania nowych władz na najbliższe cztery

lata. Biegli rewidenty znajdują w nim konkretne zobowiązania programowe oraz informacje o sposobie i terminie realizacji działań. Dowiedzą się też, kto w KIBR jest odpowiedzialny za realizację zadania i jakie organy będą w nim uczestniczyły. Na stronie Izby mają pojawiać się na bieżąco także informacje o prowadzonych i zakończonych działaniach samorządu w ramach wspomnianego harmonogramu. Środowisko nie będzie więc musiało czekać do kolejnego zjazdu, aby dowiedzieć się, jak ich przedstawiciele we władzach wywiązują się z przyjętych zobowiązań.

Efekty nowej strategii komunikacyjnej biegli rewidenty mogli obserwować przy okazji prac nad zmianami w ustawie o biegłych rewidentach. KIBR od dnia upublicznienia projektu Ministerstwa Finansów na bieżąco informował środowisko poprzez stronę internetową, newsletter i Twitter o wszystkich prowadzonych działaniach. Dzięki temu biegli od razu mogli m.in. zapoznać się ze stanowiskiem samorządu dotyczącym proponowanych zmian, poznać prowadzone działania prasowe czy prześledzić proces legislacyjny i dowiedzieć się o planowanych spotkaniach.

Biuletyn w nowej odsłonie i Twitter

Krajowa Rada planuje korzystać z wielu narzędzi, tak by komunikacja ze środowiskiem była możliwie najbardziej efektywna. Strona KIBR jest na bieżąco uaktualniana – znajdują się na niej informacje o ważnych dla członków KIBR wydarzeniach, rozmowy z ekspertami, zapowiedzi debat dotyczących przyszłości zawodu. Wiosną tego roku biegli rewidenty otrzymali też biuletyn Krajowej Izby w nowej odsłonie. Wydawany jest on w odświeżonej szacie graficznej. Podjęto także decyzję o zwiększeniu częstotliwości jego publikacji – teraz będzie wysyłany co miesiąc, tak by środowisko otrzymywało najbardziej aktualne informacje o działaniach swojego samorządu.

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów od połowy maja obecna jest także na Twitterze. Dzięki temu biegli rewidenty jeszcze szybciej dowiadują się o najważniejszych kwestiach związanych z działaniami samorządu i rynkiem audytu. Na bieżąco mogą je też komentować.

Kluczowe wydarzenia na wyciągnięcie ręki

– *Warto przypomnieć, że dzięki wykorzystaniu wspomnianych narzędzi biegli rewidenty mogli śledzić w internecie tegoroczny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. Po raz pierwszy był on bowiem na bieżąco relacjonowany poprzez stronę KIBR i Twitter. Dzięki temu członkowie samorządu mogli od razu dowiedzieć się o wyborze nowych władz naszego samorządu, zapoznać z programem działania na nową kadencję czy ze zmianami w statucie KIBR* – mówi prezes Krzysztof Burnos. I dodaje, że KIBR planuje prowadzić takie relacje przy okazji wszystkich ważnych dla środowiska wydarzeń.

opracowała Kaja Zielińska

Samorząd musi działać sprawnie i transparentnie

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów ma cztery lata na wywiązanie się z zobowiązań programowych przyjętych na czerwcowym zjeździe. Priorytetem są sprawne i transparentne działania – mówi Małgorzata Janusz, sekretarz Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zapewnienie wysokiej jakości usług, upowszechnienie wiedzy o kompetencjach biegłych rewidentów oraz ochrona interesów zawodowych – to tylko niektóre zobowiązania Krajowej Rady Biegłych Rewidentów na najbliższą kadencję. Oprócz tego Izba ma działać na rzecz umacniania wizerunku KIBR jako organizacji profesjonalnej i opiniotwórczej i dbać o finanse samorządu. Cele te przyjęli delegaci podczas czerwcowego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów. Przedstawiciele środowiska we władzach KIBR mają teraz cztery lata, by się z tych zobowiązań wywiązać. Rada powołała już komisje, które będą realizować te działania. Na straży sprawnego i transparentnego działania KIBR będzie stał sekretarz Rady.

Musimy działać sprawnie

– *Najważniejszą rolą sekretarza jest pilnowanie realizacji zobowiązań zjazdowych i na tym przez te cztery lata będą skupiała się przede wszystkim* – deklaruje Małgorzata Janusz. I dodaje, że za wykonywanie zadań nałożonych na władze KIBR odpowiedzialne będzie w tej kadencji osiem komisji. Po raz pierwszy powołano też Komisję ds. komunikacji, której zadaniem będzie m.in. przygotowanie strategii komunikacji Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Sekretarz będzie cyklicznie prezentowała przed Radą postępy prac, a także to, czy i jak uchwały zostały przyjęte. – *W ten sposób możemy prowadzić sprawny monitoring naszej pracy i informować o tym środowisko* – wyjaśnia Małgorzata Janusz.

Komunikacja i transparentność

Jak podkreśla sekretarz, o swoich działaniach Krajowa Izba Biegłych Rewidentów chce w tej kadencji informować środowisko na bieżąco. Już teraz na stronie Izby dostępny jest szczegółowy harmonogram działań. Porządkuje on wszystkie zobowiązania samorządu na obecną kadencję. Zainteresowani biegli rewidenty mogą w nim znaleźć informacje o konkretnych zobowiązaniach wynikających z programu oraz zapowiedzi dotyczące sposobów i terminów ich realizacji. Dowiedzą się też, kto w KIBR jest odpowiedzialny za realizację zadania i jakie organy będą w działaniu uczestniczyły.

To nowość w kontaktach Rady ze środowiskiem. – *Zależy nam, żeby nasza praca była transparentna, a środowisko wiedziało na bieżąco, nad czym pracujemy, jakie działania są realizowane* – tłumaczy sekretarz Krajowej Rady. I podkreśla, że stąd tak duży nacisk na sprawną i szybką komunikację z biegłymi rewidentami i otoczeniem. Informacje o działaniach będą teraz na bieżąco pojawiały się na stronie internetowej samorządu.

Ale komunikaty będą też przekazywane na spotkaniach z prezesami regionalnych rad oddziałów. – *To oni są na co dzień najbliższe biegłych rewidentów, mają z nimi bezpośredni kontakt, są swego rodzaju ambasadorami środowiska* – dodaje Małgorzata Janusz. Podkreśla także, że właśnie na aktywność regionalnych oddziałów i współpracę liczna Rada. Rada zachęca też biegłych rewidentów do kontaktu i zgłaszania swoich pomysłów na realizację postanowień zjazdowych. – *Dla nas takie pomysły i inicjatywy są bardzo cenne i ich oczekujemy* – dodaje na zakończenie sekretarz KRBR.

opracowała Kaja Zielińska

Dodatkowe wpłaty na koszty nadzoru publicznego to cios w finanse samorządu

Rozmowa z Jolantą Gałuszką, skarbnikiem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Kaja Zielińska: Jedną z propozycji Ministerstwa Finansów w związku z projektem zmian w ustawie o biegłych rewidentach jest zwiększenie wysokości opłaty przekazywanej mu przez KIBR. Czy może Pani wyjaśnić, na czym polega propozycja Ministerstwa?

Jolanta Gałuszka: W chwili obecnej KIBR przekazuje 20 proc. opłat z tytułu nadzoru do Ministerstwa Finansów. Opłata przekazywana jest na podstawie złożonych sprawozdań przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych do końca marca następnego roku. W założeniach zmian do ustawy Ministerstwo Finansów proponuje wzrost opłaty za rok 2016 z 20 na 70 proc. Złożyliśmy uwagi do tej propozycji w stanowisku przekazanym Ministerstwu pod koniec sierpnia. Niestety w chwili obecnej nie zostały one uwzględnione przez regulatora.

Jak argumentuje swoje stanowisko Ministerstwo Finansów?

Ministerstwo uzasadnia to koniecznością zrównoważenia budżetu przeznaczanego na finansowanie nadzoru publicznego nad pracą biegłych rewidentów. Jako KIBR nie możemy się zgodzić ze stanowiskiem, że to samorząd ma sfinansować utworzenie nadzoru publicznego w Polsce. Nie znam przykładu innego państwa w Unii Europejskiej, w którym rozważano by taki sposób finansowania utworzenia nadzoru publicznego.

Co wprowadzenie takiego rozwiązania może oznaczać dla samorządu?

Kwota, którą samorząd musiałby przekazać za rok 2016, wyniosłaby około 7 mln zł. Jednocześnie KIBR ponosiłby koszty nadzoru w roku 2016. Biorąc pod uwagę wyzwania, jakie stoją przed nami w związku z przyjęciem Międzynarodowych Standardów Badania, taki uszczerbek finansowy spowodowałby konieczność ograniczania zadań samorządu. W uwagach przekazanych do Ministerstwa Finansów podnosiliśmy również problem zgodności z Konstytucją proponowanych rozwiązań. Art. 32 Konstytucji mówi, że osoby fizyczne czy organizacje znajdujące się w podobnej sytuacji faktycznej i prawnej nie mogą być w żaden sposób dyskryminowane przez władze państwowe. Powstaje pytanie, czy inne samorządy zawodowe funkcjonujące w Polsce uczestniczą w finansowaniu nadzoru publicznego oraz czy ponosiły opłaty na tworzenie nadzoru?

Siedem milionów to ogromne obciążenie dla finansów samorządu. Skąd wziąć takie pieniądze i jak to wpłynie na sytuację finansową KIBR?

KIBR posiada środki finansowe, które są efektem zysków osiągniętych we wcześniejszych okresach. Ale już od pięciu lat Izba ponosi straty. Środki zaoszczędzone w poprzednich latach – zarówno w centrali, jak też w oddziałach – są lokowane przez Izbę i zapewniają nam bezpieczeństwo

finansowe. Gdyby nie te oszczędności, zapewne bylibyśmy zmuszeni do zaciągania kredytu na wpłacenie 70 proc. opłaty w marcu 2017 do Ministerstwa Finansów, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że wszystkie koszty z tytułu nadzoru w roku 2016 musimy i tak ponieść. Widocznie Ministerstwo Finansów uznało, że skoro Izba posiada środki finansowe, to można nimi swobodnie sfinansować utworzenie nadzoru.

KIBR straci część funduszy, ale wciąż ma zadania do wykonania. Musi znaleźć pieniądze na ich finansowanie. Czy jest ryzyko podniesienia składek dla biegłych rewidentów?

Musimy bardzo ostrożnie podchodzić do kwestii zwiększania składek płaconych przez biegłych rewidentów. Dyskusje prowadzone na Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów świadczą o tym, że zgody na duże zwiększenie składek nie ma. Stąd też jest ryzyko, że jako Izba będziemy zmuszeni do ograniczania realizowanych zadań. Na to zgodzić się nie możemy właśnie ze względu na wyzwania, które są przed nami. Wprowadzenie Międzynarodowych Standardów Badania oraz pozostałe zadania, do których zobowiązani zostaliśmy na ostatnim Zjeździe, muszą być realizowane. Dlatego tak ważne jest, abyśmy porozumieli się w tej kwestii z Ministerstwem Finansów. Liczę, że to się uda.

To jest realne?

Rozmawiamy o kalkulacji kosztów nadzoru, które naszym zdaniem powinny być dużo niższe. Jeżeli problemem dla Ministerstwa Finansów jest to, że w roku 2017 będzie już ponosić koszty nadzoru, a środki na ten cel otrzyma po rozliczeniu opłat z tytułu nadzoru w marcu 2018, to można zmienić kasowe zasady rozliczeń już od początku roku 2017. Pamiętajmy, że opłaty z tytułu nadzoru podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych wnoszą do Izby w okresach kwartalnych. Nie widzę przeszkód, żeby samorząd przekazywał część należną Ministerstwu zaliczkowo, również w okresach kwartalnych. Ministerstwo Finansów otrzymywałoby wówczas środki na finansowanie na bieżąco – tak jak KIBR od podmiotów. Taki sposób rozliczeń zapewniłby zrównoważenie budżetu KNA, a nie spowodowałby konieczności przekazania oszczędności KIBR do Ministerstwa Finansów.

XVI DOROCZNA KONFERENCJA AUDYTINGU

ZAPROSZENIE DO DYSKUSJI O WYZWANIACH I PRZYSZŁOŚCI ZAWODU

Prezes KRBR zaprasza uczestników tegorocznej Konferencji Audytingu do udziału w pierwszej dyskusji środowiskowej.

Dyskusja będzie dotyczyć planowanych zmian w ustawie o biegłych rewidentach. Spotkanie będzie też okazją do podsumowania stu dni prac nowych władz samorządu.

Debata odbędzie się w środę w godz. 21.00–22.30 w sali Europejskiej 2 (za salą restauracyjną).

PROŚBA O OCENĘ PROGRAMU I PRZEBIEGU TEGOROCZNEJ KONFERENCJI

Uczestnicy Konferencji otrzymają ankietę, w której będą mogli ocenić organizację tegorocznego wydarzenia.

– *Te opinie pozwolą nam w przyszłości stworzyć wydarzenie w jeszcze większym stopniu dopasowane do oczekiwań biegłych rewidentów – deklarują autorzy sondażu.*

Ankieta rozdawana będzie drugiego dnia Dorocznej Konferencji Audytingu.

Wciąż jest szansa na dobrą

Rozmowa z Krzysztofem Burnosem, prezesem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

CD. WYWIADU ZE STRONY 1

Krzysztof Sobczak: W wyjątkowo trudnym okresie objął Pan funkcję szefa samorządu biegłych rewidentów. Akurat ogłoszone zostały założenia do nowej ustawy i musiał Pan na różnych forach alarmować, że zmierzają one w niekorzystnym dla środowiska biegłych rewidentów kierunku. Na jakim etapie ten proces jest obecnie?

Krzysztof Burnos: Rzeczywiście, w wielu wypowiedziach publicznych wyrażałem nasze zaniepokojenie zarówno ogólnym kierunkiem projektowanych zmian, jak i niektórymi konkretnymi propozycjami. 30 września odbyła się w Ministerstwie Finansów konferencja uzgodnieniowa, wieńcząca etap konsultacji projektu, i teraz jestem w trochę lepszym nastroju. Co nie oznacza jeszcze, że dyskusja zakończyła się i wszystkie wątpliwości zostały usunięte.

Wszyscy zainteresowani przedstawili na niej swoje opinie?

Opinie to wszyscy zainteresowani tą regulacją przedstawili już wcześniej. My także. Konferencja uzgodnieniowa poświęcona była tym propozycjom lub uwagom, które nie zostały przez Ministerstwo Finansów uwzględnione w procesie konsultacji. Gdy resort otrzymał stanowiska podmiotów zainteresowanych, to sporządził raport rozbieżności. I właśnie na tej konferencji analizowaliśmy te rozbieżności.

Krajowa Rada zgłosiła dość długą listę swoich uwag do założeń. Czy jakaś część z nich została przez zespół pracujący nad projektem uwzględniona?

Tak, w raporcie rozbieżności zauważyliśmy poprawę jakościową tych założeń. W tym także w odniesieniu do naszych najważniejszych zastrzeżeń. Przede wszystkim zniknęła z założeń „biała lista” usług dozwolonych dla badań nie-JZP. My to krytykowaliśmy, więc cieszymy się, że nie będzie listy badań dozwolonych.

A jak to ma się do regulacji unijnych? Bo tam są pewne ograniczenia.

Rzeczywiście rozporządzenie przewiduje „czarną listę” usług zakazanych, ale tylko w odniesieniu do badań jednostek zaufania publicznego. Tymczasem w założeniach do naszej krajowej ustawy była propozycja stworzenia listy negatywnej, tzw. „białej listy”, która miała wymieniać usługi dozwolone, które można będzie wykonywać zarówno w jednostkach zaufania publicznego, jak i w podmiotach niebędących jednostkami zaufania publicznego. Przepisy unijne nie wymagają takich ograniczeń w odniesieniu do tego drugiego segmentu, więc my uważaliśmy, że to byłaby nadregulacja. No i bardzo miłe zostaliśmy zaskoczeni, gdy zobaczyliśmy, że w raporcie rozbieżności już nie ma tego elementu. Czyli nie będzie listy usług dozwolonych ani zakazanych dla rynku badań nie-JZP.

Czy to rzeczywiście był taki groźny pomysł?

To byłoby groźne z punktu widzenia postrzegania biegłego rewidenta w tym segmencie rynku jako uniwersalnego doradcy i partnera biznesowego. Wymagane przez prawo Unii Europejskiej ograniczenia dla wzmocnienia niezależności, a może raczej percepcji niezależności audytora, mają dotyczyć stosunkowo wąskiego rynku jednostek zaufania publicznego. A według tych wstępnych założeń w Polsce to miało być przeniesione na cały rynek badań. W tej sytuacji dostępność do innych usług byłaby znacząco ograniczona. I w dłuższej perspektywie wpłynęłaby na pozycję biegłego rewidenta w stosunku do innych profesji, na przykład zajmujących się doradztwem podatkowym czy wycenami. Bo tych usług miało nie być na liście usług dozwolonych. A więc byłyby zakazane dla biegłych rewidentów. Cieszymy się, że ten spór mamy już za sobą.

Samorząd protestował także przeciwko wydłużeniu obowiązku archiwizowania dokumentacji z badań.

Tak, obecnie to jest pięć lat, a w propozycji pojawiło się nagle 11 lat. To byłoby niesamowicie koszty przechowywania, a do tego te dokumenty byłyby przechowywane w okresie, w którym już nie można by było wszcząć żadnego postępowania wobec biegłego rewidenta. Bo zgodnie z tymi samymi założeniami postępowanie dyscyplinarne czy kontrolne mogłoby być uruchomione najpóźniej w szóstym roku po zakończeniu badania. Wycofano się z tej propozycji i teraz ma to być siedem lat.

Pozytywnie oceniamy też zmiany odnośnie zbyt daleko naszym

zdaniem idącego rozwiązania w odniesieniu do kar za przewinienia dyscyplinarne biegłych rewidentów. Cztery miliony złotych jako górna granica to stanowczo za dużo. To potężna kwota, która stanowiłaby barierę wejścia do zawodu, a gdyby już taka kara miała być zastosowana, to oznaczałaby ruinę kancelarii. Na szczęście po konsultacjach ta górna granica została obniżona do jednego miliona.

Ja tu mówię o tych rozwiązaniach, których Ministerstwo Finansów rozważa zmianę. My przyjmujemy to z zadowoleniem, ale jednocześnie chcę zaznaczyć, że one jeszcze są dla nas w pełni satysfakcjonujące. Na przykład w sprawie archiwizacji chcielibyśmy utrzymania dotychczasowych okresów i taki wniosek złożyliśmy na konferencji uzgodnieniowej.

Podczas tej konferencji mówiliśmy też z uznaniem o wycofaniu tego pomysłu z „białą księgą” usług dozwolonych. Ale jednocześnie pytaliśmy, po co jest limit 70 proc. wynagrodzenia za dodatkowe usługi w odniesieniu do badanych nie-JZP. To miało być polegać na tym, że jeśli audytor przeprowadza dla jakiejś firmy badanie za 10 tys. zł, to inne usługi może jej świadczyć najwyżej za 7 tys. zł. Do tego Ministerstwo Finansów chciało wprowadzić zakaz dla doradztwa podatkowego, wycen i innych usług, które nie zawsze zagrażają niezależności audytora. Owszem, pewne dodatkowe usługi mogłyby zagrażać niezależności, ale przecież my mamy kodeks etyki, z którego wynikają dla nas określone ograniczenia w tej dziedzinie. I nie jest tak, że bierzemy od badanego klienta każde zlecenie.

To czego samorząd oczekuje w sprawie tego limitu? Podniesienia kwoty?

My zabiegamy o jego zniesienie. W prawie unijnym on został przewidziany dla jednostek zaufania publicznego, gdzie pewne ograniczenie

spektrum usług świadczonych przez audytorów jest uzasadnione. Bo jeśli firma z tej kategorii upadnie, to skutki tego może odczuć cała branża, albo i gospodarka. Przecież światowy kryzys finansowy, który dał asumpt do tych zmian, nie został wywołany przez małe firmy, tylko przez wielkie koncerny, banki, fundusze inwestycyjne. I w tym kontekście trzeba

widzieć zmiany wprowadzone przez dyrektywę i rozporządzenie unijne. Najważniejsze zmiany dotyczą tam jednostek zainteresowania publicznego, a może lepiej powiedzieć: jednostek o szczególnym znaczeniu systemowym dla gospodarki. A więc nasza krajowa regulacja powinna skupiać się na wymaganiach dotyczących tego sektora, a nie windować niepotrzebnie dodatkowe przepisy w odniesieniu do pozostałej części przedsiębiorstw.

Sporną kwestią był też okres rotacji audytorów badających jedną firmę. W założeniach do projektu ustawy pojawił się okres krótszy od tego z rozporządzenia Unii Europejskiej?

Niestety, Ministerstwo Finansów jest w tym punkcie nieugięte i obstaje przy rotacji co osiem lat audytora dla jednostek zaufania publicznego. My nadal uważamy, że tu powinna obowiązywać przyjmowana w większości krajów praktyka, czyli 10 lat, ale nie wiem, czy uda nam się to wywalczyć. Chociaż tym zainteresowani są także inni uczestnicy procesu konsultacji, w tym firmy korzystające z audytu, które to skracanie okresu rotacji traktują jak utrudnienie dla siebie. Więc one także będą jeszcze zabiegać o zmianę w tej dziedzinie.

Natomiast uzyskaliśmy pierwszy krok do kompromisu w odniesieniu do rotacji wewnętrznej – cztery lata dla audytu w jednostkach zaufania publicznego i siedem lat w pozostałych podmiotach. A pierwsza propozycja przewidywała cztery lata dla wszystkich. Niemniej cały czas uważamy, że wewnętrzna rotacja nie powinna być regulowana ustawą, podobnie jak to jest w przepisach unijnych, które nie określiły wymogów zmiany kluczowego biegłego rewidenta w badaniach nie-JZP.

Pierwsza wersja założeń do projektu ustawy wywołała w środowisku biegłych rewidentów spore zaniepokojenie, bo – jak pisali Państwo do Ministerstwa – proponowane zmiany mogłyby doprowadzić do niekorzystnych zmian na tym rynku. Szczególnie zagrożone poczuły się mniejsze firmy audytorskie. Czy po konsultacjach i konferencji uzgodnieniowej te zagrożenia są mniejsze?

Wymagane przez prawo UE ograniczenia mają dotyczyć stosunkowo wąskiego rynku JZP. Nie chcemy rozciągnięcia ich na cały rynek audytu

i bezpieczną nową ustawę

Krzysztof Burnos
Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwent Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego oraz Studium Prawa Podatkowego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie Łódzkim, gdzie podjął również studia doktoranckie na Wydziale Zarządzania. Biegły rewident z bogatym doświadczeniem z zakresu rachunkowości oraz badania sprawozdań finansowych zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi standardami. Od 2005 roku prezes spółki audytorskiej Elma PolAudit Sp. z o.o.

W latach 2011–2015 członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz przewodniczący Komisji ds. rozwoju usług biegłego rewidenta w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Zasiadał w Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów, wspierając perspektywę sektora MŚP w procesie wdrażania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w Polsce. Od 2003 roku uczestniczył w pracach Komisji ds. współpracy międzynarodowej, reprezentując KRBR w międzynarodowych gremiach. Do 2011 roku był członkiem grupy roboczej FEE ds. sektora MŚP i MŚFA działającej przy Federacji Europejskich Księgowych (FEE). Obecnie członek Forum FEE ds. sektora MŚP i MŚFA oraz grupy roboczej FEE ds. ładu korporacyjnego i prawa spółek.

To okaże się, gdy będzie znana ostateczna wersja założeń do projektu, a potem sam projekt. Jeżeli jest tak, jak nam się wydaje, że w kwestiach, w których zgłosiliśmy swoje zastrzeżenia, a ze strony Ministerstwa uzyskaliśmy potwierdzenie ponownego rozpatrzenia naszej argumentacji. A w efekcie powstanie ustawa, która nie utrudni funkcjonowania firmom audytorskim w sektorze poza jednostkami zaufania publicznego oraz nie stworzy zbyt licznych barier dla utrzymania się tych małych i średnich firm audytorskich, które działają na rynku badań jednostek zaufania publicznego. Tam wymogi są wyższe, ale myślę, że dadzą one szansę na rozwój także mniejszych firm audytorskich.

Pojawiła się też obawa, że skutkiem tych projektowanych zmian może być także osłabienie samorządu biegłych rewidentów. Jak pod rządami tej projektowanej ustawy będzie wyglądał nadzór nad pracą biegłych rewidentów? Na ile on będzie państwowy, a na ile samorządowy?

Ten projekt idzie w kierunku, który przewidział unijny regulator. Bezpośrednie kontrole jakości w odniesieniu do badań jednostek zaufania publicznego będą prowadzone przez nadzór publiczny. Ale duża część zadań kontrolnych będzie też delegowana do samorządu. Bo konstrukcja prawa europejskiego jest taka, że ostateczna odpowiedzialność za jakość badań sprawozdań finansowych należy do nadzoru publicznego. Ale ten nadzór może pewne funkcje związane z zapewnieniem jakości delegować do innych organizacji. Zazwyczaj jest to działający w danym kraju samorząd biegłych rewidentów. Nadzór publiczny odpowiada za jakość wszystkich badań, ale bezwzględnie jest zobowiązany do wykonywania inspekcji jednostek zaufania publicznego. Może natomiast swoje zadania w odniesieniu do pozostałych badań delegować naszemu samorządowi. Mam nadzieję, że tak się stanie, i wszystko na to wskazuje. To będzie oznaczało pewne okrojenie kompetencji samorządu, ale nie można powiedzieć, że zostaniemy zmarginalizowani. Myślę, że będziemy zajmowali się obszarem badań nie-JZP oraz innych czynności rewizji finansowej, a także innych czynności zawodowych biegłego rewidenta. My będziemy stali na straży jakości tych wszystkich usług, a nadzór publiczny będzie zajmował się tylko badaniami o znaczeniu systemowym.

Przedmiotem sporu była także procedura, według której miałyby być prowadzone postępowania dyscyplinarne wobec biegłych rewidentów. Czy to nadal jest problemem?

Tak. Proponowana jest zmiana procedury ustalania odpowiedzialności biegłego rewidenta. We wszystkich samorządach zawodowych procedura ta prowadzona jest zgodnie z kodeksem postępowania karnego. On jest właściwy dla odpowiedzialności karnej i kontraktowej, bo daje pełne prawa stronie obwinionej do tego, żeby udowodnić swoją niewinność. Co więcej, tam obowiązuje zasada domniemania niewinności, a więc oskarżający musi udowodnić winę. W postępowaniu administracyjnym, które ma obowiązywać w odniesieniu do biegłych rewidentów, to obwiniony ma wykazać swoją niewinność.

Wprowadzenie tej zmiany wymagałoby, według autorów projektu, zlikwidowania w samorządzie dwóch organów – rzecznika dyscyplinarnego i sądu dyscyplinarnego. Gdyby do tego doszło, byłby to precedens i ewenement, bo we wszystkich 17 samorządach zawodów zaufania publicznego w Polsce są sądy i rzecznicy dyscyplinarni.

Jak więc będzie, gdy ktoś zechce złożyć skargę na biegłego rewidenta? Gdzie to trafi?

Taka skarga trafi do samorządu, ale na podstawie tego projektu nie potrafię powiedzieć, kto miałby się tym zajmować. Bo przecież rzecznika dyscyplinarnego i sądu już nie będzie. Ministerstwo w projekcie proponuje, by w miejsce rzecznika i sądu powstała komisja odpowiedzialności zawodowej, a więc zapewne do niej trafiłyby wszelkie skargi na biegłych rewidentów. Tylko jeśli ta komisja będzie prowadziła postępowania na

We wszystkich polskich samorządach postępowania dyscyplinarne prowadzone są według procedury karnej. Dlaczego u nas ma być administracyjna?

podstawie kodeksu postępowania administracyjnego, to z góry zakładana będzie wina biegłego rewidenta. No i biegły rewident musiałby udowodnić, że jest niewinny. Duża część uczestników konsultacji krytykowała to rozwiązanie, a Rządowe Centrum Legislacji wniosło zastrzeżenie, czy to rozwiązanie jest zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego oraz z artykułem 17 Konstytucji, który mówi, że samorzady sprawują pieczęć nad należytych wykonywaniem zawodów zaufania publicznego.

Autorzy tego projektu mogą tego nie pamiętać, ale kilka lat temu Ministerstwo Sprawiedliwości pracowało nad projektem mającym odebrać postępowania dyscyplinarne samorządom zawodów prawniczych. W końcu odstąpiono od tego, między innymi z obawy o sprzeczność projektowanej regulacji z Konstytucją.

Wciąż jest szansa na dobrą

Rozmowa z Krzysztofem Burnosem, prezesem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

CD. WYWIADU ZE STRONY 5

To dobry przykład. My także podczas konsultacji wskazywaliśmy na potencjalną sprzeczność projektowanego rozwiązania z Konstytucją. Przecież rozwiązania będzie mógł zaskarżyć do Trybunału Konstytucyjnego każdy biegły rewident, który zostanie ukarany według tych nowych zasad. Po co więc iść w takie ryzykowne rozwiązanie?

Skąd się wziął ten pomysł? Stoi za nim jakiś racjonalny motyw?

Autorzy projektu mają do rozwiązania dość trudny problem. Otóż zgodnie z tymi projektowanymi przepisami Komisja Nadzoru Audytowego powinna mieć uprawnienia do sprawnego i efektywnego stosowania środków administracyjnych wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich badających sprawozdania jednostek zaufania publicznego. Żeby KNA mogła działać na podstawie kodeksu postępowania karnego, to musiałby istnieć jakiś organ paraprokuratorski i parasądowy. A więc

Nadzór publiczny bezwzględnie odpowiada za kontrolę badań w JZP. Resztę może delegować do samorządu biegłych rewidentów

mając na względzie efektywność wykonywania tego obowiązku, zdecydowano, że to powinno być realizowane w oparciu o kodeks postępowania administracyjnego. A żeby nie naruszyć zasady równego traktowania biegłych rewidentów, zaproponowano, by w ramach samorządu obowiązywała taka sama procedura. Ale jak już wspomnieliśmy, takie przeniesienie zasad działania KNA na samorząd może być sprzeczne z Konstytucją. My jednak jesteśmy gotowi na jakiś kompromis w tej dziedzinie i chcemy zaproponować rozwiązanie, które pozwoli KNA na sprawne działanie, a jednocześnie nie będzie amputować ważnej sfery działalności samorządu zawodowego. Wprowadzenie uprawnienia do stosowania środków administracyjnych wobec biegłych i firm nie oznacza, że odpowiedzialność zawodowa biegłych rewidentów ma być określana w oparciu o KPA.

Z tego, co Pan mówi, wynika, że nadzór nad pracą biegłych rewidentów będzie miał mieszany charakter – państwowy i samorządowy. A kto będzie za to płacił? Ten wątek też pojawił się w dyskusji nad założeniami do projektu ustawy.

W tej dziedzinie nie przewiduje się generalnej zmiany. Według projektu założeń działalności KNA w zakresie kontrolowania firm audytorskich będą finansowały firmy audytorskie. Nie wiadomo jeszcze, jakie to będą koszty i jaką część swoich zarobków firmy audytorskie będą musiały przekazać na ten cel. Ministerstwo dokonało pewnego szacunku w tym zakresie, ale my mamy w stosunku do niego wątpliwości. Uważamy, że ten budżet jest przeszacowany i zamierzamy przedstawić argumenty, że to mogą być mniejsze wydatki. Ministerstwo nie ma w tej dziedzinie doświadczenia, więc bazowało na naszych danych z tego zakresu. A tymczasem organ kontrolny KNA będzie miał znacznie węższy zakres działania. My oprócz działalności kontrolnej mamy jeszcze prowadzenie rejestrów, mamy sąd dyscyplinarny, rzeczownika, szkolenia, mamy oddziały regionalne. A więc mamy więcej innych kosztów, które nie są związane z typową działalnością kontrolną. I wykazemy, że te koszty po stronie KNA mogą być niższe. Ale rozumiemy, że na to muszą znaleźć się fundusze. W przypadku samorządu jest jeden niepokojący element. Zaniepokoiło nas, że za pierwszy rok działalności w nowych warunkach samorząd miałby obowiązek wnieść podwyższoną opłatę z tytułu nadzoru. O ile normalnie jest 20 proc., to za 2016 rok miałoby być 70 proc. Na taką sumę samorządu po prostu nie stać, musielibyśmy sięgnąć do oszczędności. W kolejnych latach to już będzie inaczej liczone i tego już się nie boimy, ale ta pierwsza ekstra wpłata nas przeraża. Normalnie przekazujemy około 2 mln zł, a teraz miałoby to być nawet 7 milionów. I to w sytuacji, gdy w przyszłym roku i tak mamy wykonać wszystkie zadania kontrolne według starych zasad.

Czy jeszcze coś ważnego zmieni się przy okazji wprowadzenia tej nowej ustawy?

Chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jeden problem, może nie o fundamentalnym znaczeniu, ale ważny dla samorządu. Otóż według

deklaracji Ministerstwa przygotowywany teraz projekt ma przewidywać wreszcie dobre uregulowanie statusu biegłych rewidentów niewykonywających zawodu. Tu chodzi o naszych starszych kolegów, ale też wszystkich innych, którzy z jakiegoś powodu nie wykonują stale zawodu. My od wielu lat o to zabiegaliśmy i teraz mamy zapewnienie, że powstaną przepisy pozwalające takim osobom na przynależność do samorządu bez konieczności wypełniania wszystkich wynikających z tego obowiązków, które dotyczą biegłych rewidentów aktywnych zawodowo. To jest taki społeczny problem, ale pokazujący, jak my, młodszy i aktywni zawodowo, traktujemy starsze pokolenie.

Gdy rok temu przeprowadzałem podobny wywiad z Pańskim poprzednikiem panem Józefem Królem, to on martwił się, czy nowa ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie oraz podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych zostanie uchwalona w tej kadencji. Teraz już jest oczywiste, że nie. A czasu na wdrożenie unijnych regulacji nie ma zbyt wiele.

Rzeczywiście, czasu jest mało, bo krajowa ustawa wdrażająca standardy określone w dyrektywie i rozporządzeniu Unii Europejskiej powinna wejść w życie nie później niż 15 czerwca 2016 roku.

Ale ja spodziewałem się, że w tej kadencji parlamentarnej nie uda się tego projektu doprowadzić do finału.

No to będzie taka sytuacja, że założenia do projektu powstaną w tej kadencji, a stworzony na ich podstawie projekt trafi już do nowego Sejmu. Wcześniej jednak może powstać nowy rząd, może też zmienić się kierownictwo Ministerstwa Finansów. Nie obawia się Pan takiej sytuacji, że przyjdzie ktoś nowy i stwierdzi, że ten projekt trzeba wyrzucić do kosza i zaczynać pracę od nowa?

No cóż, nie można tego wykluczyć. Ale z drugiej strony nie bardzo to sobie wyobrażam z powodu tego już naprawdę bardzo krótkiego czasu na uchwalenie tej ustawy. Bardziej racjonalne będzie przejście i szybkie kontynuowanie tych prac przez ewentualną nową ekipę. Ktokolwiek by to był, musi pamiętać, że to jest wdrożenie prawa europejskiego, a przekroczenie wyznaczonych terminów wiąże się dla Polski z karami finansowymi za każdy dzień zwłoki. My przewidujemy, że aby zmieścić się w wyznaczonym czasie, do końca marca przyszłego roku projekt ustawy powinien trafić do Sejmu. A tam szybko pierwsze czytanie i skierowanie do komisji. No i dalej dość szybkie prace, bo przed wejściem w życie powinno być jeszcze jakieś *vacatio legis*. Tego czasu jest już mało, a wybory parlamentarne mogą spowodować, że będzie go jeszcze mniej.

Czasu jest mało, bo krajowa ustawa wdrażająca unijne standardy powinna wejść w życie nie później niż 15 czerwca 2016 roku

Historia pokazuje, że wybory i to, co musi nastąpić po nich, tworzy dość długą wyrwę w procesie legislacyjnym. Bo Sejm i Senat muszą się ukonstytuować, powołać komisje itd. Żeby rządowy projekt mógł tam trafić, musi być powołany rząd i ten rząd musi przyjąć ten projekt. Obserwując kampanię wyborczą, trudno powiedzieć, jaki rząd powstanie po 25 października i jak szybko to nastąpi.

Zdaję sobie sprawę, że prace zatrzymają się na kilka tygodni. Ale mam nadzieję, że gdzieś na początku stycznia przyszłego roku praca nad tym projektem zostanie wznowiona. Liczę też, że ona cały czas będzie prowadzona w Departamencie Rachunkowości i Rewizji Finansowej Ministerstwa Finansów, we współpracy z naszym samorządem i innymi zainteresowanymi tymi zmianami instytucjami. Ona jest niezbędna, żeby dotrzymać tych terminów.

Zmiany, o których mówimy, są skutkiem rozstrzygnięć podjętych na forum ponadkrajowym. Pan był aktywnym uczestnikiem tych prac. Czy można się spodziewać jeszcze jakichś nowych regulacji na tym poziomie, czy też teraz już tylko krajowi regulatorzy mają solidnie wdrożyć opracowane wcześniej standardy?

Nie, obecnie nie ma dyskusji o jakichś nowych regulacjach. Teraz wyzwaniem dla europejskiego regulatora jest skuteczne wdrożenie tak

i bezpieczną nową ustawę

skomplikowanego prawa w poszczególnych państwach członkowskich i zbudowanie mechanizmów współpracy międzynarodowej tych nadzorów. A także zapewnienie odpowiedniej harmonizacji.

Myśli Pan, że jest takie ryzyko, że także w innych krajach pojawiają się takie próby, jak u nas, by coś uregulować trochę inaczej, wprowadzić jakieś dodatkowe obowiązki?

To jest możliwe, bo gdy podczas konsultacji naszego projektu pytaliśmy o motywy stojące za jakimś nietypowym rozwiązaniem, to często słyszeliśmy, że coś w podobny sposób jest przygotowywane na Litwie, w Wielkiej Brytanii czy Słowenii. A wtedy ktoś z uczestników konferencji stwierdzał, że we Włoszech czy Francji wprowadzają zupełnie inne rozwiązanie. To może doprowadzić do sytuacji, że warunki funkcjonowania firm audytorskich w różnych krajach Unii Europejskiej będą znacznie się różnić. Jeśli będą wprowadzane listy usług zakazanych, a niektóre kraje skorzystają z dopuszczonej przez unijne rozporządzenie opcji rozszerzającej, a inne znowu z zawężającej, to w tych drugich krajach będzie łatwiej przedsiębiorstwom biegłych rewidentów prowadzić działalność gospodarczą niż w tych pierwszych. Między innymi dlatego byliśmy jako samorząd przeciwko „białej liście”.

Problemem mogą też być dodatkowe opcje związane z zakresem sprawozdawczości biegłego rewidenta. Oczekiwałem, by wszystkie kraje stosowały te same standardy, czyli Międzynarodowe Standardy Badania, a także że nie będą rozszerzały wymogu raportowania o jakieś dodatkowe elementy poza wymagane rozporządzeniem. Bo wtedy będziemy mieli niespójność i nieporównywalność informacji przekazywanych przez audytorów. I zapanowanie nad tym jest dużym wyzwaniem dla organów Unii Europejskiej.

A kto będzie czuwał nad porządkiem w tej dziedzinie?

Na szczelbu unijnym ma powstać organ, który będzie zajmował się harmonizacją nadzoru nad biegłymi rewidentami w poszczególnych krajach. Przewiduję, że to będzie ciało wymieniające dobre praktyki i zmierzające do harmonizacji tych praktyk. Dyrektywa ma taki charakter, że pod jej rządami pełna harmonizacja nie jest możliwa. Ale rozporządzenie już jest dokumentem silnie harmonizującym, bo to jest tak jak ustawa krajowa. Myślę, że platforma współpracy nadzorów krajowych będzie bardzo ważna dla przyszłości systemu nadzoru nad audytem. Sądzę, że w dalszej perspektywie nastąpi korekta tego systemu. Ale spodziewam się też, że w przyszłości może dojść do pewnej deregulacji w tej dziedzinie, i że nadzór zorientuje się, iż zbyt silna regulacja może hamować innowacyjność branży.

Jeśli już mówimy o stosowaniu międzynarodowych regulacji, to od lat toczyła się dyskusja o konieczności wprowadzenia do krajowej praktyki Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Decyzje zapadły, a 1 kwietnia 2015 r. Komisja Nadzoru Audytowego zatwierdziła je. Jak natomiast wygląda wdrażanie ich do praktyki?

Uchwały w tej sprawie czekają na wejście w życie, a pierwsze badania zgodnie z tymi standardami muszą być zrobione za 2016 rok dla jednostek zaufania publicznego, a dla pozostałych za 2017 rok. Ale jeśli spytałby pan, czy biegli rewidenty czują się do tego przygotowani w sposób odpowiedni, to lasu podniesionych rąk pan nie zobaczy.

A więc nie są przygotowani?

Aż tak źle nie jest, ale ciągle jest wiele obaw. Myślę, że wciąż wśród biegłych rewidentów jest takie przekonanie, że stosowanie Międzynarodowych Standardów Badania będzie rodziło dla nich duże ryzyko biznesowe i kontrolne. Że sporządzenie dokumentacji według nowych zasad może okazać się trudne i może być krytycznie oceniane przez inspektorów, kontrolerów czy wizytatorów. I to jest wyzwanie dla nas jako samorządu, ale również dla Krajowej Komisji Nadzoru i Komisji Nadzoru Audytowego. To jest wdrażanie zmian systemowych, w takim procesie zawsze jest okres przejściowy, kiedy są pewne niedoskonałości. Ale trzeba sprawdzać, czy w kluczowych obszarach system działa. W tym przypadku chodzi o to, czy w kluczowych obszarach procesu badania biegły rewident wykonuje zalecenia Międzynarodowych Standardów Badania. Nie chodzi o to, czy każdy wymóg jest od razu stosowany. Takie jest moje podejście i oczekiwałem, żeby po okresie przejściowym, roku czy maksymalnie dwóch, wymagania w stosunku do biegłych rewidentów były już wyższe.

Moje obrazowe stwierdzenie „lasu rąk pan nie zobaczy” nie oznacza, że biegli rewidenty nie są w stanie wykonać badania według międzynarodowych standardów. Wiedzą, jak to zrobić, tylko jeszcze nie sprawdzili tego w praktyce. Stąd trochę tych obaw. Ale ja uważam, że zmiana nie będzie aż tak wielka. Owszem, proces badania zmienia się, ale nie na tyle,

Polscy biegli rewidenty wiedzą, jak prowadzić badania według MSB, ale nie robili jeszcze tego w praktyce. Jednak zmiana nie będzie wielka

żeby mówić o zupełnie innym procesie badania. Bo procedury badania, takie jak inspekcje, przeglądanie dokumentów, obserwacje, rozmowy, nie zmieniają się. Zmieni się przede wszystkim początek badania, bo zanim biegły rewident weźmie jakikolwiek dokument, musi dobrze zrozumieć jednostkę, dobrze zrozumieć ryzyka biznesowe i ryzyka związane ze sprawozdawczością, a dopiero później musi się zastanowić, co w związku z tą wiedzą o badanej firmie ma dalej zrobić, żeby sprawozdanie zbadać w sposób właściwy. Biegli rewidenty jeszcze nie mają świadomości tego wszystkiego. Ale gdy to do nich dotrze, to ta liczba podniesionych rąk zdecydowanie się zwiększy. Nie jest tak, że my musimy uczyć się całkiem nowych rzeczy. To jest tylko trochę przekonfigurowanie podejścia. Tych obaw było dość dużo i dlatego międzynarodowe standardy wprowadzamy jako jeden z ostatnich krajów. Ale już odwrotu nie ma.

Ten wywiad ukaże się w wydawnictwie opublikowanym z okazji kolejnej Dorocznej Konferencji Audytorskiej. Jej temat to: „Zmiany w sprawozdawczości i rewizji finansowej”, ale bez wątpienia ważnym tematem dyskusji będzie też przygotowywana nowa ustawa oraz wdrażanie Międzynarodowych Standardów Badania.

Zapewne tak będzie. Ale to normalne, zawsze podczas tych konferencji przeplatały się tematy bardziej uniwersalne, ponadczasowe z problemami bieżącymi. Ja będę prowadził pierwszy panel tej Konferencji, a jednym z jego uczestników będzie pani Dorota Podedworna-Tarnowska, wiceminister finansów i przewodnicząca Komisji Nadzoru Audytowego, która na pewno będzie mówić o założeniach do nowej ustawy. Myślę, że także inni paneliści będą nawiązywać do zmian, jakie nas czekają. Także w kontekście przechodzenia na Międzynarodowe Standardy Badania.

Podczas naszych konferencji być może mniej powinniśmy mówić o środowiskowych problemach, a więcej o oczekiwaniach naszych klientów

To już 16 konferencja, a więc jest już jakaś tradycja i dorobek: do kontynuacji czy do zmian?

Jestem przekonany, że tego typu konferencja, adresowana do biegłych rewidentów i poruszająca ważne sprawy związane z audytem i rewizją finansową, jest potrzebna i powinna być organizowana także w przyszłości. Ale też musimy sobie zadać pytanie, czy nie należy dokonać jakichś zmian w formule tych konferencji. Czy na przykład nie poszerzyć grupy ich adresatów o ludzi z biznesu, czyli naszych partnerów? Czy nie powinniśmy być bardziej otwarci na dialog z tymi, dla których pracujemy? Bo przecież rewizja finansowa to nie jest produkt biegłych rewidentów dla biegłych rewidentów. To ma być odpowiedź na potrzeby rynku, zatem my powinniśmy nasze usługi dostosowywać do potrzeb otoczenia. Nie powinniśmy więc dyskutować tylko w swoim gronie, ale także słuchać naszych partnerów.

A jeśli poszerzymy grono uczestników tych konferencji, to do tego powinniśmy również dostosować ich tematykę. Być może nawet mniej powinniśmy mówić o naszych problemach związanych z wykonywaniem zawodu, a więcej o tym, co w naszej pracy jest ważne dla tych, którzy z niej korzystają. No i słuchać naszych partnerów, jakie mają wobec nas oczekiwania.

rozmawiał Krzysztof Sobczak

Wdrożenie międzynarodowych standardów wymaga wysiłku

Barbara Mistowska-Dragan, zastępca prezesa KRBR i przewodnicząca Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów

Kaja Zielińska: Przyjęcie Międzynarodowych Standardów Badania stało się faktem. Skąd decyzja o ich wprowadzeniu? Krajowe standardy przestały wystarczać?

Barbara Mistowska-Dragan: 1 kwietnia 2015 roku Komisja Nadzoru Audytowego zatwierdziła uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nakładające na polskich biegłych rewidentów obowiązki stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Międzynarodowego Standardu Kontroli Jakości. Decyzja o ich przyjęciu to odpowiedź na wielostronne oczekiwania – tak ze strony rynku, klientów, jak i organizacji, do których należy KIBR. Jednym z obowiązków Krajowej Izby Biegłych

Rewidentów wynikającym z członkostwa w Międzynarodowej Federacji Księgowych były działania mające na celu wprowadzenie do polskiego systemu prawnego międzynarodowych standardów wydawanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych.

To był długi proces?

Proces przyjęcia Międzynarodowych Standardów Badania do polskiego prawa trwał kilka lat, rozpoczął się właściwie jeszcze w 2011 roku. Krajowa Rada podejmowała kilka prób, przyjmowała kilka uchwał. Ostatecznie proces udało się zakończyć wiosną tego roku, w momencie gdy KNA zaakceptowała naszą uchwałę.

Wydaje się, że procedura przejścia na nowe standardy kosztuje sporo wysiłku?

Tak, przejściu na nowe standardy towarzyszy wiele pracy zarówno ze strony Krajowej Rady, jak również biegłych rewidentów. Zrobiliśmy inwentaryzację wszystkich standardów przetłumaczonych na język polski, oraz standardów, które zostały już przyjęte przez IFAC, ale jeszcze nie ma ich tłumaczenia. Wprowadzone standardy są też od wielu lat dostępne w publikacjach, a ostatnio także w wersji polskiej na stronie internetowej KIBR. Ale zależy nam, żeby docelowo była dostępna wersja ujednolicona. To znacznie ułatwi biegłym rewidentom poruszanie się po standardach. Jednak teraz najważniejsza jest praca nad procedurą wdrażania standardów w praktyce.

A co to dokładnie oznacza?

Trudne zadanie przygotowania na zmiany całego środowiska. KIBR od kilku lat prowadzi działania wspierające biegłych rewidentów w przejściu na nowe standardy. Już w 2011 r. rozpoczął się cykl szkoleń dotyczących przyjęcia i wdrożenia MSRF, organizowanych w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Teraz musimy jeszcze pokazać, jak je stosować w praktyce. Dbamy o bieżące tłumaczenie poradników IFAC tak, żeby możliwie szybko mogli z nich korzystać biegli rewidenty w Polsce. Niebawem będziemy mogli udostępnić biegłym rewidentom wzorcowe procedury do badania zgodnego z MSB, do których licencję w ramach grantu szwajcarskiego kupujemy od instytutu szkockiego. To narzędzie powinno pozwolić wesprzeć proces przygotowania się do badania według MSB.

Został już przetłumaczony i opublikowany na stronie internetowej przewodnik usług przeglądu. Wkrótce rozpoczniemy tłumaczenie podręcznika usług kompilacji i podręcznika dotyczącego jakości audytu – wydanych przez IFAC. Jako komisja mamy w planie opracowanie księgi dobrych praktyk stosowania MSB przez małe i średnie firmy. Rozpoczniemy publikacje artykułów na temat nowego podejścia do badania na łamach miesięcznika „Rachunkowość”. Nie ukrywam, że czeka nas

bardzo dużo pracy szczególnie w pierwszej połowie przyszłego roku. Mamy ją już szczegółowo zaplanowaną i działamy.

Jakich więc zmian w procesie badania w związku z przejściem na MSB mogą spodziewać się audytorzy?

Przede wszystkim zmienić się powinna filozofia badania. I to chyba jest najtrudniejsze w tym procesie przejścia na MSB. Proces badania przeprowadzany zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania poprzedzać powinno oszacowanie ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym. Sama technika i metody badania nie ulegną znacznej zmianie. Być może będzie ona bardziej dopracowana pod względem dokumentowania procesu. Ale kluczowe będzie przygotowanie strategii i planu badania, określenie próbkowania itp. Trzeba będzie też stosować wszystkie standardy w całym ich zakresie. Musimy je wszystkie bardzo dobrze znać. Na pewno wymagać to będzie skrupulatności i znajomości standardów.

Czy będzie możliwe w takim razie skalowanie standardów?

MSB daje możliwość optymalizacji procesu badania, bo możemy skupić się wyłącznie na tym, co jest ważne dla osiągnięcia celu badania. To dotyczy będzie badania małych i średnich firm. Ale to nie zwalnia z obowiązku bardzo dobrej znajomości standardów. Bo to biegły rewident musi rozpoznać procedury, z których zrezygnuje, ponieważ ich wykonanie jego zdaniem nic nie wniesie do procesu badania. To on podejmie decyzję, czy jakaś procedura powinna być zastosowana czy nie. A więc skalowanie jest możliwe, ale z rozwagą.

Mówi Pani o procesie, jaki trwa przy wdrażaniu standardów. A jak wyobraża sobie Pani rzeczywistość badań już po ich pełnym wdrożeniu?

Na pewno pierwszy rok stosowania nowych standardów będzie dla nas wszystkich bardzo trudny. Główną teorię mamy dobrze opanowaną, przeszliśmy wiele szkoleń. Ale potrzebujemy jeszcze warsztatów praktycznych. Najtrudniejszy pierwszy krok...

Widzi Pani tutaj jakąś szczególną rolę KRBR?

Tym, co będzie najważniejszym zadaniem dla KRBR, a właściwie dla Komisji standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów i dla Komisji szkoleniowej, jest stworzenie możliwości biegłym rewidentom poprawy warsztatu pracy, nabycia narzędzia – oprogramowania do badania oraz uczestniczenia w odpowiednich szkoleniach.

Powinna być prowadzona bardzo bliska wzajemna współpraca. Komisja standaryzacji powinna przybliżyć biegłym rewidentom standardy, tak by były one w pełni zrozumiałe. Już planujemy pewne działania, o których wcześniej wspomniałam – ukaże się m.in. cykl publikacji na ten temat w „Rachunkowości”. Z drugiej strony musimy przygotować program szkoleń dla biegłych rewidentów – szkoleń warsztatowych. Kolejną ważną kwestią jest oprogramowanie, które pozwoli przeprowadzić badanie według MSB. KIBR prowadzi działania w tym kierunku. Monitorujemy proces dostosowywania i tworzenia programów. Chcemy dać biegłym szansę wyboru, na pewno nie chcielibyśmy narzucać konkretnej opcji oprogramowania.

Ile czasu biegli rewidenty mają na przygotowanie do przejścia na MSB?

Nowe standardy będą obowiązywać podmioty badające sprawozdania finansowe jednostek zainteresowania publicznego sporządzone za okresy kończące się 31 grudnia 2016 roku. Dla reszty podmiotów obowiązek dotyczyć będzie badania sprawozdań sporządzonych za okresy kończące się 31 grudnia 2017 roku. A więc za rok 2017 wszyscy już będziemy badać zgodnie z MSB. To bardzo mało czasu. I ogromne wyzwanie dla nas wszystkich – biegłych rewidentów i samorządu. Mamy jasny cel – sprawnie przeprowadzić proces implementacji Międzynarodowych Standardów Badania. Musimy dać biegłym rewidentom poczucie bezpieczeństwa – poczucie, że wypełnili swoje zadania zgodnie z tymi wymogami.

Biegli rewidenci potrzebują też „miękkich umiejętności”

Rozmowa z Agnieszką Gajewską, prezes Regionalnej Rady RO KIBR w Warszawie i członkiem Komisji KRBR ds. szkoleń

Kaja Zielińska: Jakie są dziś potrzeby szkoleniowe biegłych rewidentów?

Agnieszka Gajewska: Oczywiście jest i zawsze będzie potrzeba szkoleń merytorycznych, prawo nieustannie się zmienia, świat się zmienia, a my musimy się do tych zmian dostosować. W najbliższym czasie będziemy musieli przygotować się chociażby do stosowania Międzynarodowych Standardów Badania. Ale myślę, że duża grupa biegłych rewidentów potrzebuje wsparcia w zakresie szkoleń z umiejętności miękkich. Dziś są one prowadzone, ale na razie głównie tylko przez większe firmy, w których standardem jest szkolenie menedżerów z kwalifikacji miękkich. Biegli rewidenci pracujący w małych i średnich firmach audytorskich nie dysponują odpowiednimi środkami. Często niestety nawet nie dostrzegają potrzeby posiadania tego typu umiejętności. A to inwestycja w siebie. Ona zawsze się opłaca.

Umiejętności miękkie, czyli jakie?

Umiejętności miękkie to bardzo szerokie pojęcie, generalnie można w skrócie powiedzieć, że jest to m.in. umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej, umiejętność współpracy w zespole, rozwiązywania problemów, autoprezentacji. Jeśli przenieśliśmy to na grunt naszej profesji, to wymieniałabym m.in. umiejętność organizacji pracy własnej i zespołu, motywowania pracowników, pozyskiwanie klientów, współpraca z klientem, zarządzanie projektem, jakim jest badanie i każda usługa, którą wykonujemy. Ważne jest, żeby uświadomić biegłym rewidentom, że mogą i powinni się z tego zakresu szkolić. Należy zastanowić się, jakie mamy predyspozycje, w czym jesteśmy dobrzy, a z czym mamy problem i należy ten obszar po prostu poprawić.

Bo posiadanie takich kompetencji przełoży się na efekty biznesowe?

Zdecydowanie. Na dzisiejszym, bardzo trudnym rynku, posiadanie takich umiejętności pozwoli mniejszym firmom audytorskim osiągnąć przewagę konkurencyjną. I to nie tylko w zakresie usług badania sprawozdań finansowych, ale głównie w zakresie innych usług biegłego rewidenta. A te moim zdaniem w najbliższym czasie staną się naszymi kluczowymi usługami. Aby utrzymać się na rynku, trzeba umieć pozyskać klienta, doskonale się z nim komunikować i współpracować, sprawić,

żeby chciał nam zapłacić za naszą wiedzę, a na koniec tę współpracę odpowiednio pielęgnować i utrzymać.

Wspomniała Pani, że teraz szkolą się głównie pracownicy największych firm. Czy takie szkolenia będą organizowane przez KIBR, aby pozostali biegli rewidenci mogli nabyć wspomniane kompetencje?

W Komisji ds. szkoleń taką potrzebę dostrzegamy i chcielibyśmy, aby takie szkolenia były w ramach KIBR prowadzone. Mogę już powiedzieć, że szkolenia umiejętności miękkich mogą wchodzić w zakres tzw. samo-

kształcenia, a zatem będzie można zaliczyć w ten sposób część obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Jeśli chodzi o włączenie tego tematu w zakres obowiązkowych szkoleń, to tu chcemy najpierw poznać potrzeby biegłych rewidentów. My je dostrzegamy, ale chcemy wiedzieć, czy na tego typu szkolenia w ogóle będzie zapotrzebowanie rynku. Osobiście uważam, że w ofercie Izby powinny być takie szkolenia.

Pełni Pani funkcję prezes Regionalnego Oddziału KIBR w Warszawie. Czy w swoim oddziale prowadzą Państwo szkolenia z umiejętności miękkich?

Takie szkolenia będą w naszej ofercie od stycznia przyszłego roku. Wybraliśmy już firmę, której trenerzy, znający rynek audytu, przeprowadzą te szkolenia. Pozostaje czekać i obserwować, jaki będzie odbiór. Już teraz wiem, że zainteresowanie szkoleniem z umiejętności miękkich w naszym lokalnym środowisku jest całkiem spore. Przeprowadziliśmy ankiety, z których wynika, że 49 proc. uczestników naszych szkoleń obligatoryjnych

chciałoby wziąć udział także w szkoleniu z umiejętności miękkich. To oznacza, że ta świadomość jest w społeczności biegłych rewidentów.

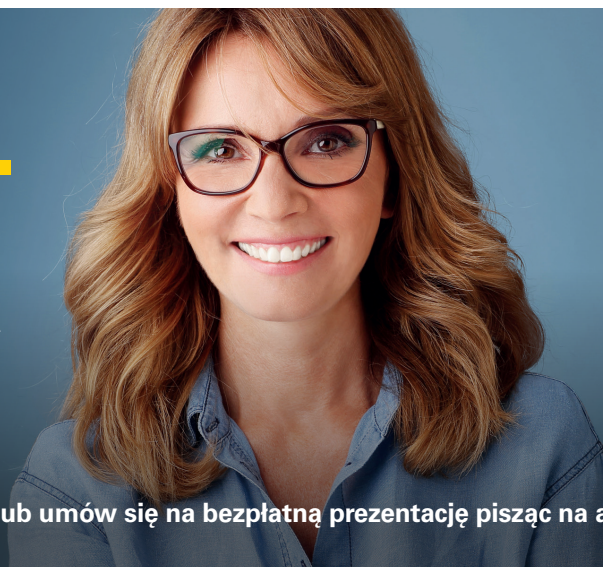
Czy potrzebna jest w tym zakresie współpraca regionu i centrali?

Na pewno tak. Chociażby jeśli chodzi o dzielenie się doświadczeniami. Nasz oddział jest jednym z większych. Na zebraniach Komisji ds. szkoleń przekazuję, jakie szkolenia są prowadzone w oddziale, jaki jest ich odbiór ze strony biegłych rewidentów. Przypuszczam, że jeśli na poziomie warszawskim takie szkolenia będą cieszyły się zainteresowaniem ze strony biegłych i uzyskają akceptację środowiska, to łatwiej będzie je wdrożyć na poziomie krajowym. Chętnie dzielimy się tą wiedzą też z innymi oddziałami w Polsce. Bo cel mamy wspólny: dbałość o profesjonalizm i postrzeganie biegłego rewidenta.

Czy wiesz...

jak powinna wyglądać dokumentacja rewizyjna zgodna z MSB?

Przyjdź na stoisko DATEV i dowiedz się więcej lub umów się na bezpłatną prezentację pisząc na adres: bsf@datev.pl.

Kalendarium prac nad zało

Jest wstępny projekt

11 sierpnia 2015 r. Ministerstwo Finansów opublikowało projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach. Proponowane zmiany związane są z dostosowaniem regulacji do zmienionej dyrektywy 2006/43/WE oraz rozporządzenia (UE) nr 537/2014. Dokument trafił do konsultacji społecznych. Swoje uwagi mogli nadsyłać też biegli rewidenci.

Wiceminister Podedworna-Tarnowska omawia założenia

Dr Dorota Podedworna-Tarnowska, wiceminister finansów i przewodnicząca Komisji Nadzoru Audytowego, w rozmowie opublikowanej w „Dzienniku Gazecie Prawnej” 13 sierpnia br. przedstawia założenia zmian w ustawie o biegłych rewidentach, które mają wdrożyć postanowienia unijnej reformy rynku audytu.

Jak informuje, regulator chce zwiększyć niezależność biegłych rewidentów i zmniejszyć koncentrację rynku. Projektowane zmiany zakładają rotację kluczowego biegłego rewidenta co 4 lata, a firmy audytorskiej co 8 lat – to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż zakładane przez unijne rozporządzenie, które mówiło o okresie 10 lat.

Ministerstwo proponuje też, aby firmy podpisywały co najmniej dwuletnie umowy na badanie sprawozdania finansowego, obecnie mogą one być roczne. Inne zmiany to m.in. obowiązek bezpłatnego udostępnienia dokumentacji z badania nowemu biegłemu przez dotychczasowego audytora. Resort proponuje też wprowadzenie „białej listy” usług, które firmy audytorskie będą mogły świadczyć na rzecz jednostki, dla której wykonują badanie sprawozdania finansowego. Z tym, że wprowadzony zostanie limit wynagrodzeń za usługi dodatkowe w wysokości 70 proc. wynagrodzenia za badanie ustawowe.

Zdaniem wiceminister ma to zapobiegać konfliktom interesów i zwiększać niezależność audytorów. – *Firma audytorska powinna skupić się na badaniu ustawowym, a jedynie w pewnej części generować przychody ze świadczenia usług dodatkowych na rzecz badanego podmiotu* – wyjaśnia przewodnicząca KNA.

Prezes KRBR krytycznie o projekcie

17 sierpnia „Rzeczpospolita” opublikowała obszerny wywiad z Krzysztofem Burnosem, prezesem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Prezes KRBR przyznał, że problem, który stał za unijnymi zmianami, tak naprawdę dotyczył komunikowania przez audytorów tego, co się dzieje w dużych jednostkach o charakterze systemowym. – *Zgadzam się, że dotychczas raporty z badania dużych jednostek nie zawsze odzwierciedlały to wszystko, czego dowiedzie-*

li się biegli rewidenci, badający ich sprawozdania. Dlatego nowa dyrektywa europejska, która ma być wdrożona w Polsce, skupia się na jakości badania jednostek zainteresowania publicznego – powiedział Krzysztof Burnos. Potwierdził, że dodanie warunku, aby firma audytorska musiała wykazać się nieposzlakowaną opinią, to słuszny krok.

Jego zdaniem projekt szedł natomiast za daleko w przypadku pomysłu zakładającego obowiązkową rotację firmy audytorskiej co osiem lat, który jest bardziej restrykcyjny niż zakłada dokument europejski. – *Te przepisy zdają się być echem patologii w USA. Tam zdarzało się, że ten sam audytor obsługiwał tego samego klienta całymi dziesięcioleciami* – wyjaśnia prezes KRBR. Tymczasem w Europie mamy do czynienia z innymi realiami. Do tego rotacja to tylko jeden z elementów utrzymania niezależności audytorów. Już teraz funkcjonują bowiem odpowiednie zasady etyki zawodowej, które przeciwdziałają takim zjawiskom.

Inny pomysł Ministerstwa Finansów to uniemożliwienie wykonywania określonych usług doradczych na rzecz badanego klienta. Tu też

Ministerstwo poszło dalej niż unijny ustawodawca, którego lista usług zakazanych dotyczy jedynie dużych jednostek. Ministerstwo chce rozciągnąć ten zakaz także na sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Do tego ministerialny projekt zakłada stworzenie zamkniętego katalogu usług dozwolonych, który nie będzie negatywnym odzworowaniem europejskiej „czarnej listy”. Zdaniem Krzysztofa Burnosa nie wydaje się to uzasadnione i może stanowić duże zagrożenie dla setek małych i średnich firm audytorskich, które zatrudniają kilkanaście tysięcy pracowników, a które dziś świadczą tego typu usługi. To może wiązać się też z dodatkowymi kosztami dla przedsiębiorstwa, bo będzie ono musiało zatrudnić nowego eksperta, nieznanego firmy tak dobrze jak dotychczasowy audytor. – *Być może zakaz takiej równoległej działalności ma sens dla dużych jednostek systemowych, np. banków. Jednak w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw wydaje się to nieuzasadnione. Przecież wielkie skandale finansowe zostały wywołane przez gigantów rynku, a nie przez małe firmy. Reforma nie powinna szkodzić tym ostatnim* – wyjaśnia na koniec prezes KRBR.

KIBR prowadzi konsultacje w sprawie projektu

Obszerne konsultacje w środowisku biegłych rewidentów i dwa tygodnie wyteżonej pracy. Do Izby wpłynął szereg uwag i opinii. Ich omówieniu i uporządkowaniu poświęcone zostało zwołane na 20 sierpnia br. nadzwyczajne posiedzenie KRBR. Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali także przedstawiciele regionalnych oddziałów. Efektem prac jest dokument zawierający listę uwag i komentarzy Krajowej Rady Biegłych Rewidentów wobec rozwiązań zaproponowanych w założeniach ministerialnych.

KIBR przekazuje wspólne stanowisko do MF

31 sierpnia br. Krajowa Izba Biegłych Rewidentów wydała stanowisko w kwestii zaproponowanego przez Ministerstwo Finansów projektu założeń do zmian w ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie. Dokument

przekazany do MF to efekt wewnętrznych konsultacji w regionalnych oddziałach KIBR oraz wśród biegłych rewidentów i firm audytorskich.

W stanowisku przekazanym do Ministerstwa Finansów KIBR zwracała m.in. uwagę na brak skalowalności przepisów proponowanych w projekcie, pomysł likwidacji organów dyscyplinarnych, propozycję okresu rotacji bardziej restrykcyjną niż założenia rozporządzenia UE oraz „białą listę” usług dozwolonych. Kontrowersje wzbudzały też kwestie wysokości kar, sposób kontroli nad zawodem oraz sposób finansowania nadzoru.

Prezes KRBR w DGP krytycznie o projekcie zmian

„Dziennik Gazeta Prawna” opublikował 3 września br. komentarz Krzysztofa Burnosa, prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, na temat założeń do projektu ustawy o biegłych rewidentach. Jego zdaniem zaproponowane przez Ministerstwo Finansów zmiany w znaczący sposób wykraczają poza kierunki wynikające z unijnej reformy rynku audytu. Mogą również zagrozić funkcjonowaniu tysięcy małych i średnich firm w Polsce.

FEE na wniosek KIBR opracowuje opinię na temat polskiego projektu

Federacja Europejskich Księgowych (FEE) 27 sierpnia br., na wniosek KRBR, przedstawiła swoje uwagi dotyczące proponowanych przez MF założeń zmian do ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie.

Zdaniem FEE dostęp do globalnych rynków wymaga porównywalności i przejrzystości poszczególnych elementów łańcucha sprawozdawczości finansowej. Tymczasem – jak wynika z zestawienia przedstawionego przez FEE – propozycje transpozycji unijnych przepisów do polskiego prawa znacznie odbiegają od rozwiązań, które planuje zastosować większość członków Wspólnoty Europejskiej. – *Choć nierealistyczne byłoby oczekiwanie, że wszystkie państwa członkowskie przyjmą to samo podejście do wdrożenia, to ewentualne rozbieżności zwiększą złożoność i koszty dla przedsiębiorstw, a także nie będą pomocne w zwiększaniu zaufania do prowadzenia działalności gospodarczej w Unii Europejskiej* – wyjaśniają

zmenami do nowej ustawy

w oficjalnym piśmie przekazanym KIBR Petr Kriz, przewodniczący FEE oraz Olivier Boutellis-Taft, dyrektor generalny Federacji.

Zgodnie z informacjami zebranymi przez FEE, znaczna większość państw członkowskich Unii planuje przyjęcie przepisów rozporządzenia w brzmieniu uzgodnionym na szczeblu UE. Oprócz Polski tylko Holandia zamierza wprowadzić np. tzw. „białą listę” usług niezwiązanych z badaniem sprawozdań finansowych, które wolno będzie świadczyć podmiotom audytorskim na rzecz klienta, którego audytują. Zgodnie z krajową propozycją wszystkie nieobjęte „białą listą” usługi będą dla nich zakazane.

Żadne inne państwo członkowskie nie przewiduje też rozszerzenia przepisów w sprawie zakazu świadczenia usług dodatkowych w odniesieniu do podmiotów niebędących jednostkami zainteresowania publicznego (nie-JZP). Zgodnie ze stanowiskiem państw członkowskich UE, takie poszerzenie nakładałoby nieuzasadnione obciążenia na podmioty badające sprawozdania finansowe nie-JZP, w tym zwłaszcza na małe i średnie przedsiębiorstwa biegłych rewidentów. Tylko polski ustawodawca zaplanował rozszerzenie przepisów dotyczących obowiązkowej wewnętrznej rotacji kluczowego biegłego rewidenta na badania nie-JZP.

Większość państw planuje przyjęcie dziesięcioletniego maksymalnego okresu zlecenia na prowadzenie audytów JZP – a więc rozwiązania zgodnego z duchem unijnej reformy. Tymczasem polski ustawodawca planuje wprowadzenie rotacji co osiem lat. – *To kolejny przykład rozbieżności, które powstaną w przypadku wprowadzenia proponowanych w Polsce zmian* – punktuje FEE.

Federacja Europejskich Księgowych podkreśliła, że implementacja unijnych przepisów powinna dążyć do stworzenia wspólnego rynku oraz jak najszybszego zwiększenia spójności stosowania przepisów w całej UE. – *Rozbieżności wynikające z różnych ram czasowych rotacji mogą prowadzić do dodatkowych procedur badania sprawozdań finansowych oraz braku efektywności w ich koordynacji, co mogłoby wpływać na jakość i koszty badania* – wyjaśniają Kriz i Boutellis-Taft.

FEE nie widzi uzasadnienia dla przyjęcia w Polsce tak krótkiego okresu rotacji w przypadku badania jednostek zainteresowania publicznego oraz dla nałożenia dodatkowych wymogów krajowych w zakresie rotacji firmy audytorskiej w przypadku podmiotów niebędących jednostkami zainteresowania publicznego.

Samorządy zaufania publicznego popierają postulaty KIBR

8 września br. Porozumienie Prezesów Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego udzieliło poparcia postulatami KIBR. Pismo z podpisami 17 prezesów trafiło na ręce wiceminister finansów 22 września 2015 roku. W stanowisku porozumienie poparło obawy KIBR związane z projektem zmian w ustawie o biegłych rewidentach. Ich zdaniem część propozycji Ministerstwa Finansów jest niekonstytucyjna i należy ją zmienić.

W „Rzeczpospolitej” o poparciu FEE

9 września br. „Rzeczpospolita” opublikowała artykuł na temat opinii FEE o projekcie. Federacja Europejskich Księgowych krytycznie oceniła proponowane przez MF rozwiązania. FEE zaznacza, że poza Polską żadne inne państwo członkowskie Unii Europejskiej nie planuje rozszerzenia zakazu świadczenia usług dodatkowych czy obowiązku rotacji firmy audytorskiej na jednostki niebadające JZP. Zdaniem Federacji wiązałoby się to z nałożeniem nieuzasadnionych obciążeń na małe i średnie przedsiębiorstwa. W cytowanym fragmencie wypowiedzi Krzysztof Burnos wyraził oczekiwanie, że wobec tak dużych zastrzeżeń Ministerstwo powinno zorganizować konferencję uzgodnieniową. – *Nie wyobrażam sobie pominięcia tak istotnego elementu konsultacji społecznych w wypadku fundamentalnych zmian ustrojowych systemu* – wyjaśnia prezes samorządu biegłych rewidentów.

Wiceminister finansów odpowiada na komentarz prezesa KRBR

10 września w DGP ukazał się artykuł, w którym wiceminister Dorota Podedworna-Tarnowska polemizuje z opublikowanym 3 września br.

komentarzem Krzysztofa Burnosa, prezesa KRBR, dotyczącym projektu zmian do ustawy.

W publikacji wiceminister finansów odpiera argumenty prezesa KRBR. Zdaniem wiceminister przepisy dotyczące niezależności biegłych rewidentów powinny być stosowane w odniesieniu do wszystkich badań ustawowych, bez względu na wielkość i rodzaj badanej jednostki czy firmy audytorskiej. Zapewnia też, że nowe rozwiązania nie zamykają drogi do rozwoju kompetencji i wiedzy biegłym rewidentom ani firmom audytorskim, bo te będą mogły świadczyć usługi dodatkowe na rzecz niebadanych podmiotów.

Ministerstwo Finansów odpowiada na stanowisko KIBR

16 września 2015 roku wiceminister Dorota Podedworna-Tarnowska w piśmie skierowanym do KRBR odniosła się do stanowiska samorządu w sprawie kierunku zmian w ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie. Przypomniała, że prace nad zmianami są na wczesnym etapie, a wszystkie uwagi i postulaty, jakie wpłyną do MF w ramach trwających konsultacji społecznych, zostaną przeanalizowane. Wiceminister zapowiedziała, że jeszcze we wrześniu Ministerstwo Finansów zorganizuje konferencję uzgodnieniową z udziałem zainteresowanych stron. – *Niewykluczone jest zatem, że wypracowane zostaną nowe rozwiązania, wychodzące naprzeciw odmiennym oczekiwaniom różnych zainteresowanych stron* – czytamy w piśmie dr Doroty Podedwornej-Tarnowskiej.

KIBR przeprowadza serię spotkań z partnerami

We wrześniu kierownictwo KIBR przeprowadziło serię spotkań z partnerami w sprawie projektu zmian do ustawy. W trakcie spotkań prezentowane było oficjalne stanowisko Izby. Większość partnerów poparła stanowisko samorządu i skierowało swoje uwagi do Ministerstwa Finansów. Wszystkie opinie zestawione zostały w protokole rozbieżności dostępnym na stronie internetowej KIBR i Rządowego Centrum Legislacji.

MF ogłasza termin konferencji uzgodnieniowej i publikuje protokół rozbieżności

Na 30 września br. Ministerstwo Finansów zapowiedziało konferencję uzgodnieniową w sprawie projektu zmian w ustawie o biegłych rewidentach.

Władze KIBR zabiegały o zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej z udziałem wszystkich partnerów społecznych. A taka zgodnie z regułami Rady Ministrów powinna być organizowana w szczególności w przypadku zgłoszenia do projektu licznych uwag. – *Nie wyobrażamy sobie pominięcia tak istotnego elementu konsultacji społecznych w przypadku fundamentalnych zmian ustrojowych systemu gospodarczego* – wyjaśnia Krzysztof Burnos, prezes KRBR.

Przy okazji ogłoszenia terminu konferencji upubliczniono też „Protokół rozbieżności”, w którym Ministerstwo Finansów odniosło się do zgłoszonych uwag. A te zgłosiło w sumie ponad 30 instytucji, m.in. ministerstwa, organizacje pracodawców, stowarzyszenia emitentów, inwestorów i banków, księgowi.

Konstruktywny dialog wokół ustawy o biegłych rewidentach

30 września 2015 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów, poświęcona założeniom zmian w ustawie o biegłych rewidentach, zakończona wspólnymi i konstruktywnymi wnioskami. Kolejnym krokiem jest przygotowanie zmodyfikowanego projektu założeń do ustawy poszerzonego o propozycje interesariuszy.

W spotkaniu udział wzięło kilkadziesiąt osób i większość instytucji, które zgłosiły uwagi do projektu. Spotkanie trwało przeszło osiem godzin.

KIBR reprezentowali prezes Krzysztof Burnos i Barbara Misterska-Dragan (na zdjęciu), zastępca prezesa KRBR. – *Przedstawiliśmy nasze argumenty. Zostaliśmy wysłuchani i mamy poczucie, że znaleźliśmy płaszczyznę porozumienia, a sama dyskusja była bardzo konstruktywna* – relacjonował prezes samorządu.

Biegły rewident musi widzieć też społeczną odpowiedzialność biznesu

Rozmowa z Ewą Sowińską, zastępcą prezesa KRBR, przewodniczącą Komisji ds. szkoleń, członkiem grupy roboczej przy Ministerstwie Gospodarki ds. społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw

Kaja Zielińska: Krajowa Izba Biegłych Rewidentów coraz aktywniej udziela się na polu CSR, skąd taka decyzja?

Ewa Sowińska: To prawda. Jeszcze w ubiegłym roku tematyce raportowania społecznej odpowiedzialności biznesu poświęciliśmy naszą konferencję z cyklu „Audyt dla bezpieczeństwa i rozwoju biznesu”. Przeprowadziliśmy też serię seminariów z zakresu tej tematyki dla biegłych rewidentów. We wrześniu 2015 roku współorganizowaliśmy z Ministerstwem Gospodarki konferencję o CSR. Powodów naszego zaangażowania jest kilka. Mamy już przepisy unijne, które wymuszają na największych firmach europejskich obowiązek raportowania danych niefinansowych. Dyrektywa wejdzie w życie w połowie przyszłego roku. Z drugiej strony takie działania wymuszają dzisiejsze realia rynkowe. Obecnie o wartości firmy w coraz większym stopniu decydują kwestie niefinansowe. Nie możemy odkładać tego tematu na później. A kto ma większą legitymację do tego niż biegli rewidenty, którzy są odpowiedzialni za budowanie zaufania społecznego?

Jest pani członkiem grupy roboczej przy Ministerstwie Gospodarki ds. społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. W poprzednim zespole, powołanym przez premiera, KIBR nie był obecny. Co się zmieniło?

Grupa została powołana w 2014 roku. Minister Gospodarki zaprosił do niej wszystkie ważne instytucje opiniotwórcze. Po raz pierwszy do rozmowy o CSR został zaproszony także KIBR. To cieszy i pokazuje zmianę świadomości regulatorów, że o tym temacie nie powinno się dyskutować bez przedstawicieli środowiska biegłych rewidentów, a więc profesji odpowiedzialnej za potwierdzanie danych prezentowanych przez firmy w raportach społecznych. To znaczy, że zaczął być potrzebny element konkretów, wskaźników, liczb – tego, czym biegli rewidenty operują na co dzień.

Co udało się już osiągnąć w ramach wspomnianego zespołu?

W ramach zespołu działa kilka grup roboczych. Grupa ds. trendów, w której pracach uczestniczę, była odpowiedzialna m.in. za wypracowanie rekomendacji dla Ministerstwa Finansów odnośnie do sposobów wdrożenia unijnej dyrektywy nakładającej na największe firmy obowiązek raportowania niektórych danych niefinansowych. W pracach grupy uczestniczyli także przedstawiciele spółek giełdowych, ministerstw i oczywiście firm audytorskich. Udało się wypracować rekomendację odnośnie do obowiązków raportowania. Nie było natomiast jednomyślności w kwestii wprowadzenia obowiązku atestacji takich raportów. Warto wspomnieć jednak, że za jego wprowadzeniem opowiedziały się środowiska reprezentujące

fundacje, np. te dbające o przestrzeganie praw człowieka. Pojawił się też postulat, aby obowiązek raportowania rozszerzyć na spółki skarbu państwa.

Grupa opracowała też poradnik dotyczący raportowania danych niefinansowych.

Tak. Poradnik pokaże korzyści raportowania, przegląd wytycznych i standardów oraz praktyczne wskazówki dotyczące sposobów raportowania. Materiał zapewne pojawi się jeszcze w październiku. Planujemy zorganizować w związku z jego publikacją serię spotkań z biegłymi rewidentami w regionalnych oddziałach. Chcemy wtedy przedstawić ten poradnik. Może on się przydać biegłym rewidentom zarówno w trakcie sporządzania takiego raportu, jak i przy jego weryfikacji. Poradnik będzie dostępny w wersji elektronicznej. Niezwłocznie po jego opublikowaniu prześlemy informację całemu środowisku.

KIBR włączył się w projekt tłumaczenia standardów raportowania danych niefinansowych. Proszę o tym opowiedzieć.

To kolejny efekt zaangażowania KIBR w prace wspomnianego zespołu. Jako Rada podjęliśmy decyzję o współfinansowaniu (obok trzech innych organizacji) tłumaczenia na język polski standardów GRI 4. To najczęściej wykorzystywane standardy i ich najnowsza wersja. Zależy nam, żeby polskie firmy i twórcy raportów mieli dostęp do tego narzędzia. Partycypacja w tłumaczeniu to też element wywiązywania się Izby z polityki społecznej odpowiedzialności.

Wspomina Pani o naturalnej roli biegłych w procesie raportowania i weryfikacji danych niefinansowych. Jak zatem biegły może wspomóc w nim firmę?

To wynika ze specyfiki raportowanych danych niefinansowych. Unia oczekuje raportowania kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych, ale także związanych z poszanowaniem praw człowieka oraz przeciwdziałaniem korupcji i łapownictwu. To w przypadku większości firm obszary traktowane jako kluczowe ryzyka. W swojej pracy codziennie musimy identyfikować i wskazywać ryzyka. Sprawdzamy, jak firma nimi zarządza, jak działa na rzecz ich minimalizacji. Biegły może zidentyfikować ryzyka w tych obszarach, może zwrócić uwagę na brak prowadzenia konkretnych działań, skierować uwagę firmy na te aspekty. To wydaje się być pole do zagospodarowania przez biegłych rewidentów. Zwłaszcza w momencie, gdy rynek oczekuje od biznesu etyczności i transparentności.

Podobnie postrzega Pani rolę biegłych przy weryfikacji danych niefinansowych?

Rolę biegłego postrzegam tu trojako: jako doradcy oraz weryfikatora i osoby odpowiedzialnej za promocję społecznej odpowiedzialności biznesu. Jeśli chodzi o audytowanie danych niefinansowych, to uważam, że nawet bez wprowadzenia tego obowiązku firmy będą się na takie działania decydować. Będzie tego wymagał rynek, żądając informacji o wszystkich aspektach funkcjonowania firmy, prezentowanych w przejrzysty sposób. Jako biegli rewidenty pracujemy z wieloma klientami, obserwujemy i znamy różne branże, widzimy różne rozwiązania wprowadzane w firmach. Możemy stanowić istotną pomoc dla firm – być źródłem wiedzy o CSR.

Wspominała Pani, że środowisko musi się jeszcze do tej roli przygotować. A na ile jest już gotowe?

W moim odczuciu ze względu na swoje doświadczenie biegli rewidenty są przygotowani. Jednak nie można zapominać, że CSR to nowość, nowy sposób raportowania, nowe podejście do biznesu. Szczególnie w polskich realiach. Rynek się zmienia, my staramy się do niego dostosować. Wszyscy się uczymy CSR, także biegli rewidenty. Jako Izba staramy się wspierać środowisko w tych wysiłkach. Już przeprowadziliśmy serię seminariów. Planujemy w najbliższym czasie uruchomienie szkoleń z zakresu CSR w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Szkolenia będą dostępne w różnych formach – warsztatów, e-learningu.

Sponsorzy konferencji

CASEWARE

GRAS SAVOYE

warta.

Polski samorząd może włączyć się do unijnego systemu kształcenia

Dziewięć europejskich samorządów biegłych rewidentów stworzyło inicjatywę na rzecz rozwoju i ujednolicenia zasad kształcenia biegłych rewidentów. Do rozmów o ewentualnym włączeniu się do projektu została zaproszona także Polska.

Common Content Project, bo tak nazywa się to przedsięwzięcie, ma na celu rozwój, promocję i unifikację wymagań dla kandydatów na biegłych rewidentów pomiędzy różnymi krajami europejskimi w związku z globalizacją światowej gospodarki, zmieniającymi się w szybkim tempie oczekiwaniami w stosunku do audytorów, a także zmianami technologicznymi.

– Projekt zakłada ujednolicenie głównego zakresu szkoleń na poziomie międzynarodowym. Stworzenie dodatkowych szczegółowych wymagań pozostaje w gestii krajowych instytucji, które znają lokalną specyfikę i lokalne potrzeby w poszczególnych państwach. To powinno dać podobne wymagania przy zapewnieniu wysokiej i porównywalnej jakości umiejętności adeptów do zawodu – mówi Monika Kaczorek, członek Komisji do spraw współpracy międzynarodowej KRBR. I dodaje, że pozwoli to równocześnie na zapewnienie możliwości uzupełnienia głównego zakresu o wymogi związane ze znajomością przepisów, standardów, praktyk i potrzeb poszczególnych krajów.

Obecnie w inicjatywę powstałą w roku 2000, a rozwijaną począwszy od roku 2006, zaangażowane są: Francja, Niemcy, Irlandia, Włochy, Holandia, Szkocja oraz Anglia i Walia. Oprócz samorządów biegłych rewidentów z tych państw są też w niej członkowie stowarzyszeni (Belgia i Rumunia) oraz kilka innych samorządów zainteresowanych włączeniem się w projekt. Trwają rozmowy w tej sprawie, a wśród ich uczestników jest także Polska, która we wrześniu tego roku została po raz pierwszy zaproszona do udziału w spotkaniu przedstawicieli samorządów skupionych wokół projektu.

– Common Content Project to cenna inicjatywa – mówi Monika Kaczorek, która wraz z Grzegorzem Skrzyszewskim reprezentowała na wspomnianym spotkaniu Krajową Izbę Biegłych Rewidentów.

– Wejście do projektu to dostęp do wiedzy na temat tego, jak biegłych rewidentów kształcą inni, na jakie kwestie zwracają uwagę i jakie obszary kwalifikacji są ważne. Dzięki tej inicjatywie samorzady z państw zrzeszonych wokół projektu mogą dzielić się swoimi doświadczeniami i wspólnie wypracować najlepszy model kształcenia przyszłych biegłych rewidentów. Wymogi dotyczące kształcenia, doświadczenia zawodowego, staży zawodowych i egzaminów są różne w zależności od kraju. W części państw większy nacisk kładziony jest na umiejętności praktyczne, wiele krajów wypracowywało rozwiązania przez dekady, warto czerpać z tych doświadczeń – wyjaśnia Monika Kaczorek.

Monika Kaczorek, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

opracowała Kaja Zielińska

rachunkowość

PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Członkowie KRBR o wyzwania

O najważniejszych wyzwaniach stojących przed samorządem biegłych rewidentów w obecnej kadencji, a także o przyszłości usług audytorskich w Polsce mówią członkowie Krajowej Rady. Redakcja „Wiadomości Konferencyjnych” postawiła im trzy pytania:

1. Jakie największe wyzwania stoją przed zawodem w perspektywie czterech lat?
2. Jaką widzi Pan/Pani dla siebie rolę w nowej Radzie?
3. Jaka będzie przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce po unijnej reformie?

Andrzej Karpiak, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwent Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz studiów podyplomowych z zakresu finansów i rachunkowości. Od 2005 roku posiada tytuł biegłego rewidenta. Specjalizuje się w zastosowaniu technik informatycznych w audycie. Od 2000 roku związany ze spółką audytorską Zespół Ekspertów Finansowych i Rachunkowości ZEFiR-Hlx Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, w której od pięciu lat pełni funkcję wiceprezesa zarządu.

W latach 2007–2011 członek Komisji Rewizyjnej, a w latach 2011–2015 członek Rady Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Rzeszowie. Obecnie pełni funkcję prezesa Regionalnej Rady RO KIBR w Rzeszowie. W latach 2007–2015 skarbnik w Zarządzie Oddziału Okręgowego Podkarpackiego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, gdzie obecnie pełni funkcję wiceprezesa zarządu.

Wieloletni wykładowca na szkoleniach i kursach z zakresu rachunkowości, podatków oraz rewizji finansowej, w tym na szkoleniach obligatoryjnych dla biegłych rewidentów.

1. Bez wątpliwości największe wyzwania wiążą się z czekającymi nas istotnymi zmianami w ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym. Jak wiemy, projekt założeń do zmian w ustawie przedstawiony do konsultacji społecznych zawiera rozwiązania dużo bardziej restrykcyjne, niż wymagają tego przepisy unijne, szczególnie w obszarze badań jednostek innych niż JZP. Sprawą bardzo istotną będzie również wdrożenie Międzynarodowych Standardów Badania, a także ciągłe budowanie prestiżu zawodu biegłego rewidenta.

2. Oczywiście jako członek Komisji do spraw szkoleń będę angażował się w obszarach będących w zakresie jej kompetencji. Niezależnie od tego uważam, że większość działań, które zostały ujęte w przyjętym przez KRBR harmonogramie działań, wymaga współdziałania wielu osób. Chciałbym angażować się we współpracę przy wszystkich tych projektach, przy których moje doświadczenie mogłoby być przydatne.

3. Przyszłość naszego zawodu w głównej mierze będzie zależała od ostatecznego kształtu regulacji, jakie zostaną przyjęte. Będzie on miał kluczowe znaczenie przede wszystkim dla przyszłości małych i średnich przedsiębiorstw biegłych rewidentów. Objęcie tego sektora zbyt restrykcyjnymi przepisami mogłoby stać się poważnym zagrożeniem dla jego rozwoju.

Henryk Michał Drewniak, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Zdobył uprawnienia dyplomowanego biegłego księgowego i lustratora spółdzielczego. Poza badaniem sprawozdań finansowych specjalizuje się w doradztwie podatkowym i ekspertyzach przekształceniowych.

W latach 1978–1985 pracował w gorzowskich firmach od stanowiska referenta po głównego specjalistę do spraw ekonomicznych. W latach 1980–1982 był nauczycielem gospodarki

w Technikum Mechanicznym. W latach 1985–1994 pełnił funkcję głównego księgowego w firmach rolniczych, handlowych i przemysłowych. Od 1994 roku prezes Kancelarii Biegłych Rewidentów „CDP” sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim.

Przewodniczący Zarządu w latach 1993–1999, a od 2011 roku prezes Regionalnej Rady Regionalnego Oddziału KIBR w Gorzowie Wielkopolskim. W latach 1995–1999 oraz w latach 2003–2007 członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Aktywnie uczestniczył w komisjach KRBR i Zarządu Głównego SKwP oraz komisjach zjazdowych obu organizacji. W latach 1999–2011 był członkiem Zarządu Głównego SKwP, a od 2010 roku jest przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej Oddziału Okręgowego SKwP.

Wykładowca rachunkowości i podatków w Oddziale Okręgowym SKwP w Gorzowie Wielkopolskim. Był wykładowcą w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim. Autor artykułów dla „Rachunkowości” i wydawnictwa GOFIN.

1. Do największych wyzwań w takim horyzoncie czasowym należy zaliczyć: utrzymywanie wysokiej jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych; rozszerzenie palety usług świadczonych przez biegłych rewidentów i podmioty audytorskie zarówno obligatoryjnych jak i fakultatywnych dla klientów; poprawę wizerunku biegłego rewidenta; wsparcie małych i średnich firm audytorskich

2. Myślę, że moje doświadczenie z dotychczasowej działalności w Izbie będzie przydatne. Pełnienie funkcji członka Krajowej Rady Biegłych Rewidentów przez dwie kadencje i „szefowanie” Regionalnemu Oddziałowi w Gorzowie Wielkopolskim przez cztery kadencje z przerwami pozwala na dobre zrozumienie zadań, możliwości i sposobu funkcjonowania samorządu. W szczególności widzę współpracę Rady z regionalnymi oddziałami – według zasady: nic o nas bez nas. Kolejne bardzo

XVI DOROCZNA KONFERENCJA AUDYTINGU

ważne zagadnienie to udział w opiniowaniu projektów aktów prawnych i ewentualnych zmian dokumentów ustrojowych Izby. Posiłkując się konsultacjami eksperckimi, możemy mieć wpływ na kształt nowych rozwiązań prawnych. Bardzo mi zależy na tym, aby Krajowa Izba Biegłych Rewidentów była organizacją nie tylko obowiązkową, ale i przyjazną dla biegłego rewidenta.

3. Trudno powiedzieć, jaka będzie przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce po unijnej reformie. Bardzo dużo zależy od tego, jak ta implementacja przebiegnie. Czy przyjęte w Polsce rozwiązania ustawowe będą bardziej rygorystyczne niż w przepisach unijnych? Czy niektóre regulacje nie będą zbyt oryginalne na tle wprowadzanych w innych krajach – na przykład „biała lista” usług dozwolonych zamiast „czarnej listy” usług zakazanych? Czy wreszcie nie dojdzie do ręcznego sterowania samorządem?

Same idee przyświecające unijnej reformie są szczytne z punktu widzenia odbiorców usług audytorskich, gdyż mają prowadzić do wzmocnienia obiektywizmu i niezależności firm audytorskich, poprawy jakości badań sprawozdań finansowych i umocnienia nadzoru publicznego. Łatwiej po tej reformie nie będzie, ale jestem optymistą i wierzę, że biegli rewidenty i w tych zmienionych warunkach poradzą sobie, a Izba będzie im w tym pomagać.

ch dla samorządu i dla siebie

Jan Letkiewicz, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Tytuł biegłego rewidenta zdobył w 2000 roku. W 2009 roku uzyskał dyplom ICAN Institute Management Development Program wydany przez Harvard Business Publishing, natomiast w 2004 roku – dyplom International Financial Reporting wydany przez Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Związany z audytem od początku kariery zawodowej.

Głównym obszarem jego zainteresowania jest praca dla klientów prowadzących działalność usługową i produkcyjną. Specjalizuje się w se-

ktorze mediów elektronicznych, spożywczych, konstrukcyjno-budowlanych i deweloperskim. Interesuje się również badaniami złożonych i dynamicznie rozwijających się grup kapitałowych oraz zasadami i technikami konsolidacji. Dla wielu klientów prowadził projekty weryfikacji i przygotowania finansowej części prospektów emisyjnych. Od 1995 roku związany zawodowo ze spółką Grant Thornton Frąckowiak, od października 2009 roku jest partnerem zarządzającym Departamentu Audytu. Społecznie pełni funkcję przewodniczącego Komisji Odwoławczej do spraw licencji klubowych Polskiego Związku Piłki Nożnej.

W latach 2011–2015 zasiadał w Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów. Od wielu lat aktywny jako wykładowca na szkoleniach merytorycznych prowadzonych przez firmę Grant Thornton Frąckowiak. Ponadto wykłada na szkoleniach organizowanych przez Instytut Rachunkowości i Podatków w Warszawie. W 2010 roku prowadził zajęcia „Pierwszy raport kwartalny spółek publicznych w 2011 roku” oraz „Prawo holdingowe”. Jest aktywnym komentatorem bieżących wydarzeń. Wybrane komentarze zamieszczone zostały w publikacjach m.in. „Gazety Finansowej”, „Gazety Prawnej”, „Parkietu” czy Rzeczpospolitej.”

1. Nie będę oryginalny, jeśli wskażę, że w perspektywie najbliższych czterech lat będziemy dostosowywać działalność naszych firm do wymogów zmieniającego się otoczenia prawnego. Zakres tych zmian dostosowujących będzie uzależniony od tego, jak zmieniają się przepisy. Poza tym czekam na konieczne w naszej rzeczywistości działania integrujące małe i średnie firmy audytorskie. Przed Krajową Radą najważniejsze zadania to dostosowanie swojego działania i funkcji wykonywanych do oczekiwań biegłych wyrażonych w uchwałach zjazdowych oraz zmieniających się regulacji dotyczących naszego samorządu. Wydaje się, że utrzymanie dotychczasowego sposobu działania Biura i Rady w zmieniającym się otoczeniu oraz przy niepewnej sytuacji budżetowej będzie wyzwaniem. I znowu, dużo zależy od zmian w przepisach, zmian, na które nie mamy decydującego wpływu jako środowisko. W działalności Biura KIBR i regionalnych oddziałów w bieżącej kadencji powinniśmy już widzieć inwestycje poniesione w poprzedniej kadencji na infrastrukturę techniczną ułatwiającą zarządzanie działaniami biura i uruchomienie nowych jego funkcji – konsultacji, komunikacji społecznościowej, ewidencji i raportowania zdalnego.

2. Praca w Radzie wymaga połączenia jej z pracą zawodową. Jest to dość trudne. W moim przypadku muszę łączyć zadania w KRBR i komisjach, w których praca jest obowiązkiem każdego z członków KRBR, z zarządzaniem zespołem blisko 100 osób zatrudnionych w jednej ze średnich firm audytorskich. W związku z tym będę starał się z sukcesem łączyć te dwa zadania. Mój wkład w działanie samorządu to reprezentowanie stanowiska i oceny zmian nas czekających z punktu widzenia średnich firm. Ze względu na to, że w KRBR nie ma reprezentacji największych firm audytorskich, moje spojrzenie i wkład w niektóre obszary dyskusji i prac KRBR oceniam jako potencjalnie znaczące dla całości obrazu środowiska.

3. Nie wiadomo jeszcze, w jaki sposób i dla jakiego obszaru rynku audytorskiego zostaną wprowadzone regulacje europejskie. Przyjmując, że będą nas obowiązywać przepisy unijnego rozporządzenia, zmiana będzie szczególnie znacząca dla audytorów badających jednostki zainteresowania publicznego, bo do tego zakresu rynku owo rozporządzenie się odnosi. W moim odczuciu najbardziej znacząca będzie zmiana dotycząca zakazu świadczenia innych usług dla klientów audytorskich, tzw. „czarna lista”. Będzie ona wymagała od nas jako audytorów dalszych

działań w zakresie weryfikacji niezależności i ostrożności w podejmowaniu się innych, poza audytem, usług dla naszych klientów. Poza tym dla badań dużych grup kapitałowych może mieć znaczenie nieujednociona kwestia okresów przymusowej rotacji firm audytorskich (8 lat w propozycji naszego Ministerstwa Finansów, 20 lat w regulacji przygotowanej w Wielkiej Brytanii).

Myślę, że najwięcej zmian spowodowałyby wdrożenie propozycji przedstawionych przez Ministerstwo Finansów, gdzie regulacje właściwe dla rynku publicznego rozciągnięte zostałyby na pozostałych klientów, niebędących jednostkami zainteresowania publicznego. Taka zmiana, niezależnie od zakresu jej wdrożenia, byłaby dla rynku ogromnym wyzwaniem.

Jolanta Gałuszka, skarbnik Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwentka Akademii Ekonomicznej (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny) w Katowicach. Związana z rachunkowością od ponad 20 lat. Pracowała jako główny księgowy, dyrektor ds. finansowych oraz prezes zarządu w spółce notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Od 10 lat prowadzi własną kancelarię w Cieszynie.

W poprzednich dwóch kadencjach członek oraz zastępca prezesa Regionalnej Rady Biegłych Rewidentów w Bielsku-Białej. W obecnej kadencji prezes Regionalnej Rady Biegłych Rewidentów w Bielsku-Białej.

1. Uważam, że największym wyzwaniem stojącym w najbliższym czasie przed zawodem jest wdrożenie Międzynarodowych Standardów Badania. Jeśli mamy dbać o prestiż i odpowiednią jakość usług wykonywanych przez biegłych rewidentów, to musimy zapewnić im pomoc we wdrażaniu MSB. Moim zdaniem małe firmy audytorskie nie są jeszcze do tego dostatecznie przygotowane. Powinniśmy stworzyć dla nich bazę wiedzy i narzędzia, takie jak przykładowa dokumentacja rewizyjna. Bardzo ważne będą również szkolenia oraz warsztaty, które jako Krajowa Izba Biegłych Rewidentów powinniśmy przygotować i realizować w regionalnych oddziałach.

2. W nowej Krajowej Radzie pełnię funkcję skarbnika. Zmiany, które nas czekają w związku z wdrożeniem zmian do ustawy o biegłych rewidentach, będą na pewno dużym wyzwaniem dla Izby. Na ostatnim Zjeździe zostaliśmy zobowiązani do realizowania określonego programu. Przyjęte w nim zadania dla skarbnika to m.in.: przegląd dotychczasowej struktury przedmiotowej i podmiotowej budżetu KIBR oraz zaproponowanie zmian mających udoskonalić strukturę oraz rozwijanie współpracy z regionalnymi oddziałami w zakresie realizacji polityki finansowej, przegląd aktualnego stanu oraz zbadanie potrzeb RO KIBR w zakresie polityki finansowej KIBR, przedstawienie KRBR wniosków z przeglądu oraz zaproponowanie koniecznych zmian, w tym również strategicznych.

Sposób realizacji tych zadań uwarunkowany będzie też ostatecznym kształtem ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie. To, jakie zadania ustawowe związane z nadzorem pozostaną w Izbie, będzie przesądzało o tym, jaka powinna być struktura Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

3. Gdyby zostały wprowadzone zmiany do ustawy o biegłych rewidentach w kształcie takim, jaki otrzymaliśmy w projekcie z 5 sierpnia 2015 roku, to moim zdaniem małe podmioty audytorskie będą miały bardzo trudną sytuację na rynku. Badanie podmiotów z kategorii jednostek zaufania publicznego może być opanowane przez duże i średnie firmy audytorskie.

Dlatego też bardzo ważne będą działania mające na celu powstrzymanie ograniczania rynku usług biegłych rewidentów. Takimi działaniami powinno być niepodnoszenie limitów dla obowiązkowego badania sprawozdań finansowych, prace nad tworzeniem nowych usług, powstrzymanie ograniczania zakresu usług biegłego rewidenta badającego nie-JZP w zakresie, w jakim nie wpływa to na jego niezależność wobec podmiotu badanego, a także zrównanie naszych uprawnień z uprawnieniami doradców podatkowych.

Członkowie KRBR o wyzwaniach dla samorządu i dla siebie

CIĄG DALSZY ZE STRON 14-15

Małgorzata Janusz, sekretarz Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwentka Akademii Ekonomicznej (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny) w Katowicach, na kierunku cybernetyka ekonomiczna i informatyka ze specjalizacją ekonometria i statystyka. W 1991 roku zdobyła tytuł biegłego księgowego, a od 1993 roku wykonuje zawód biegłego rewidenta. Od 1995 roku zatrudniona w Kancelarii Biegłych Rewidentów Sp. z o.o. w Katowicach, gdzie od 2004 roku pełni funkcję prezesa Zarządu.

Członek Regionalnej Rady Regionalnego Oddziału KIBR w Katowicach od czterech kadencji. W latach 2011–2015 pełniła funkcję zastępcy prezesa Regionalnej Rady RO KIBR w Katowicach. Od 1994 roku egzaminator Komisji Egzaminacyjnej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów przy egzaminach dla kandydatów na biegłych rewidentów w Katowicach.

W latach 2011–2015 członek Zarządu Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddziału Okręgowego w Katowicach. Członek Krajowej Komisji Etyki przy Zarządzie Głównym SKwP.

1. Mam wrażenie, że w najbliższym okresie reforma systemu badań sprawozdań finansowych, wynikająca z przyjętych przepisów unijnych, a na gruncie polskim planowane zmiany ustawowe do ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz niektórych innych ustaw, wymuszą określone działania biegłych rewidentów. Proponowane zmiany mają zasadnicze znaczenie dla przyszłości naszego zawodu oraz kształtu i roli samorządu, stąd obecnie priorytetem jest utrzymanie wypracowanego w ramach konsultacji w środowisku biegłych rewidentów stanowiska w kwestii zaproponowanego przez Ministerstwo Finansów projektu założeń do zmian w ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie oraz aktywne uczestnictwo w dalszym procesie konsultacji. Istotnym wyzwaniem będzie również zrealizowanie celu reformy, którym jest zapewnienie należytej jakości nadzoru, doskonalenie jakości modelu nadzoru publicznego oraz sprawozdawczości biegłego rewidenta. Ponadto w życie wchodzi Międzynarodowe Standardy Badania – ich wdrożenie to dla przedsiębiorstw biegłych rewidentów również duże wyzwanie.

2. Sekretarz Krajowej Rady Biegłych Rewidentów realizuje zadania określone w regulaminie działania KRBR i właśnie przez pryzmat tych zadań postrzegam swój udział w pracach KRBR. Będą to w szczególności: nadzorowanie wykonania uchwał i postanowień Rady; koordynowanie prac związanych ze sporządzaniem sprawozdań z działalności Rady; nadzorowanie prawidłowego prowadzenia rejestru biegłych rewidentów i listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz ich udostępniania; nadzorowanie przekazywania informacji do Biuletynu Informacji Publicznej; sprawowanie nadzoru nad uzyskiwaniem przez Radę informacji, o których mowa w art. 49 ust. 3 ustawy oraz przekazywaniem przez Radę Komisji Nadzoru Audytowego informacji, o których mowa w art. 87 ust. 1 ustawy; sprawowanie nadzoru nad wydawaniem biuletynów i funkcjonowaniem strony internetowej Izby.

3. Odpowiada mi argumentacja zastosowana przez prezesa KRBR Krzysztofa Burnosa w piśmie z 31 sierpnia 2015 r. do p. dr Doroty Poddedwornej-Tarnowskiej, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, że „..... ustawa to akt prawny o zasadniczym znaczeniu [...] dla porządku gospodarczego. Jego ostateczny kształt będzie miał bardzo istotne znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorstw biegłych rewidentów. Kierunek zmian powinien być spójny z intencją reformy systemu badań

sprawozdań finansowych. Jeśli tak się stanie, wówczas rozwiązania ustawowe będzie można uznać za sprzyjające rozwojowi polskiej gospodarki i polskich przedsiębiorstw”.

Przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce zależeć będzie od ostatecznego kształtu ustawy o biegłych rewidentach. Niestety w obecnym projekcie brak szeregu rozwiązań, jak chociażby brak skalowalności przepisów dotyczących JZP, co sprzyja koncentracji rynku i zagraża sektorowi MŚP. Projekt ustawy proponuje również zmiany uniemożliwiające świadczenie dodatkowych usług przez biegłego rewidenta na rzecz badanych podmiotów, usług oczekiwanych przez małych i średnich przedsiębiorców.

Marek Błaszczak, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Odbył dwuletnią aplikację sędziowską w Sądzie Okręgowym w Lublinie. W roku 1989, po zdaniu egzaminu państwowego, uzyskał tytuł dyplomowanego biegłego księgowego. Uprawnienia biegłego rewidenta posiada od 1991 roku. Od 21 lat prowadzi działalność jako jednoosobowy podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, wykonując czynności rewizji finansowej – głównie dla spółek kapitałowych, spółdzielni mieszkaniowych, zakładów opieki zdrowotnej oraz jednostek organizacyjnych PGL Lasy Państwowe. W tym okresie przeprowadził badanie sprawozdań finansowych w około 150 podmiotach gospodarczych.

Od wielu lat aktywnie uczestniczy w pracach na rzecz samorządu biegłych rewidentów jako delegat Regionalnego Oddziału w Lublinie na VI, VII i VIII Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. W latach 2003–2007 oraz 2011–2015 był wizytatorem, a w latach 2007–2011 członkiem Krajowej Komisji Nadzoru. Członek Komisji ds. opiniowania aktów prawnych Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w latach 2011–2015. W kadencji 2011–2015 oraz obecnej jest członkiem Rady Regionalnego Oddziału KIBR w Lublinie.

1. W najbliższych latach czeka nas przede wszystkim wdrożenie Międzynarodowych Standardów Badania. Dla samorządu, jak i dla wszystkich biegłych rewidentów, dużym wyzwaniem jest takie przygotowanie się do tej zmiany, aby przebiegła ona w miarę bezboleśnie. Bardzo ważne jest aby, biegli rewidentzi uzyskali jak najprędzej dostęp do odpowiednich narzędzi w postaci dokumentacji zgodnej z Międzynarodowymi

XVI DOROCZNA KONFERENCJA AUDYTINGU

Standardami i przeszli odpowiedni cykl szkoleń w zakresie prawidłowego jej wdrożenia i stosowania.

2. Zamierzam aktywnie uczestniczyć, wraz z całą Komisją ds. opiniowania aktów prawnych, w procesie opracowywania i proponowania nowych regulacji prawnych, tak aby zapewniły one jak najlepsze warunki dla działalności biegłych rewidentów oraz firm audytorskich, zwłaszcza tych małych i średnich. Będę m.in. proponował wprowadzenie usługi uproszczonego weryfikowania przez biegłych rewidentów sprawozdań finansowych niepodlegających obowiązkowemu badaniu. Komisja podjęła już prace zmierzające do zaproponowania odpowiednich zmian w tym zakresie.

Kolejne zadanie, które zamierzam realizować, to stałe monitorowanie projektów przepisów legislacyjnych w kierunku rozpoznania ewentualnych

zagrożeń dla zawodu biegłego rewidenta, jak też wykorzystania szans rozwoju nowych usług.

Będę zabiegał o takie zmiany w przepisach o zamówieniach publicznych, aby wyłączyć usługi czynności rewizji finansowej spod ich rygorów. Również w tym zakresie Komisja podjęła już prace nad przygotowaniem odpowiednich propozycji.

Zamierzam zabiegać również o umiejscowienie w strukturze Krajowej Izby Biegłych Rewidentów instytucji Rzecznika Biegłego Rewidenta i zaproponować w imieniu Komisji odpowiednio zmiany do ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym. Zmiany takie zamierzam zaproponować również w odniesieniu do ustanowienia tzw. listy honorowych biegłych rewidentów, stale niewykonyjących zawodu. Będę również wspierał Komisję ds. szkoleń w zakresie przebudowy systemu i modelu szkoleń, tak aby wyposażały one biegłych rewidentów w większym zakresie w wiedzę praktyczną.

Chcę też aktywnie uczestniczyć w tych wszystkich inicjatywach Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, które będą miały na celu poprawę wizerunku i prestiżu naszego zawodu, zwiększenie zapotrzebowania na usługi świadczone przez biegłych rewidentów, a także wzmocnienie autorytetu samorządu, tak aby jego głos był uwzględniany przez odpowiednie organy państwowe.

3. To, jaka będzie przyszłość rynku usług audytorskich w Polsce w związku z unijną reformą, zależeć będzie w dużej mierze (choć nie tylko) od regulatora i od tego, w jakim stopniu zechce on przy kreowaniu przepisów krajowych skorzystać z możliwości, jakie dają przepisy unijne. Pewne rozwiązania zaproponowane w założeniach do zmian ustawy budzą uzasadniony niepokój środowiska, bowiem są bardziej restrykcyjne niż wymagają tego przepisy unijne. Należy zrobić wszystko, aby przy pomocy racjonalnych argumentów przekonać osoby mające bezpośredni wpływ na ostateczny kształt projektu zmian w ustawie, do przyjęcia takich rozwiązań, które nie wpłyną negatywnie na przyszłość naszego zawodu oraz samorządu. Niezależnie od tego samorząd powinien podjąć odpowiednie działania promogujące wszechstronne kwalifikacje biegłych rewidentów, które pozwolą zwiększyć możliwość świadczenia przez nich usług, niezależnych od obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Monika Kaczorek, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwentka Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie Warszawskim. Ukończyła podyplomowe studia na kierunku Marketing i Zarządzanie w Szkole Głównej Handlowej oraz na kierunku Psychologia Biznesu w Akademii Leona Koźmińskiego. Uprawienia biegłego rewidenta uzyskała w 2001 roku.

Posiada długoletnie i ugruntowane doświadczenie w badaniu jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, koordynuje projekty audytowe od 1994 roku, nadzoruje

realizację najbardziej strategicznych międzynarodowych projektów, takich jak fuzje, przejęcia, due diligence, wprowadzanie spółek do publicznego obrotu. Manager posiadający szeroką wiedzę teoretyczną i bogate doświadczenie praktyczne stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Doradza podmiotom z różnych sektorów gospodarki, głównie spółkom ubezpieczeniowym, instytucjom finansowym i spółkom giełdowym.

Partner międzynarodowej sieci Mazars, wiceprezes zarządu Mazars Audit Sp. z o.o. Lider Risk Management Mazars w Polsce, członek Mazars Task Force IFRS oraz zespołów kontroli jakości w grupie Mazars.

Członek Komitetu Redakcyjnego ds. MSSF w latach 2011 i 2013, a także MSRF w roku 2010 przy Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. Członek Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, dyplomowany księgowy.

Prelegent na licznych konferencjach i seminariach. Animatorka szkoleń z dziedziny rachunkowości, w tym szkoleń obowiązkowych. Autorka licznych publikacji z zakresu audytu i zarządzania finansowego.

1. Cztery najbliższe lata to po pierwsze wprowadzenie przepisów krajowych związanych z reformą audytu. Wyzwanie ogromne, tym bardziej, że jeszcze nie do końca znany jest ostateczny kształt zmian, a założenia wskazują na dużo większą restrykcyjność propozycji krajowych w stosunku do przepisów unijnych. Nadmierna restrykcyjność nie sprzyja

rozwojowi zawodu i nie buduje prestiżu. Przepisy wprowadzone przez Parlament i Komisję Europejską istotnie zwiększają niezależność i służą poprawie jakości badania. Wyzwaniem jest więc efektywna współpraca z Ministerstwem Finansów w celu wypracowania rozwiązań sprzyjających zarówno bezpieczeństwu obrotu gospodarczego, jak i rozwojowi zawodu biegłego rewidenta. Konieczne jest również poszukiwanie wszelkich nowych usług, które mogą być wykonywane przez biegłych rewidentów, tak aby rozszerzać rynek usług audytorskich.

Kolejnym wyzwaniem jest wprowadzenie jako obowiązujących Międzynarodowych Standardów Badania. Ważne jest więc dostosowanie procesów, systemów i praktyki do rozszerzonych wymagań. Jestem przekonana, że wiele firm spełnia już te wymogi, wykonuje badania zgodnie z większością założeń MSB. Inne muszą szybko dostosować swoje metody i procedury do tych wymogów. Na pewno jako Rada powinniśmy aktywnie wspierać wdrażanie standardów i pomagać biegłym w tym procesie. Wprowadzenie standardów rodzi wiele potrzeb: dostosowania programów szkoleniowych, przygotowywania wytycznych i niezbędnych interpretacji, zmiany niektórych procedur badania. Sądzę, że globalizacja i zwiększenie złożoności świata gospodarczego spowoduje, że w średnim okresie procedury badania będą opierać się przede wszystkim na badaniu systemów IT oraz procedur kontroli wewnętrznej. Do tych zmian musimy również być przygotowani.

Za najważniejsze wyzwanie uznaję jednak integrację środowiska biegłych rewidentów, umiejętność dogadywania się i wypracowywania wspólnych stanowisk pomiędzy dużymi, średnimi i małymi firmami, gdyż wtedy łatwiej będzie stawić czoło wszystkim tym wyzwaniom. Konieczne jest wspólne wypracowywanie rozwiązań.

2. Praca w Radzie jest dla mnie nowym doświadczeniem. Cieszę się, że cechuje nas energia w działaniu na rzecz środowiska. Moją rolę pojmuję jako pracę na rzecz realizacji programu i postulatów przyjętych na Krajowym Zjeździe oraz aktywne wspieranie prezesa KRBR w jego działaniach.

Aktywnie pracowałam przy przygotowywaniu uwag naszego środowiska do przedstawionego przez Ministerstwo Finansów projektu ustawy o biegłych rewidentach. Uczestniczę również w działaniach lobbingowych. Na pewno będę je kontynuować na dalszych etapach procedowania przy projekcie zmiany ustawy.

Jestem członkiem Komisji ds. komunikacji oraz Komisji ds. międzynarodowych. Obie te funkcje wpisują się w moją chęć działania na rzecz poprawy wizerunku biegłego rewidenta, promowania roli i znaczenia biegłego rewidenta wśród takich organizacji, jak organizacje pracodawców, wśród przedstawicieli rad nadzorczych i komitetów audytu. Aktywnie angażuję się w kontakty i współpracę z Komisją Nadzoru Finansowego, Związkiem Banków Polskich, Polską Izbą Ubezpieczeń czy też Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych. Kluczowe jest wskazanie, że biegły rewident to zarówno niezależny, godny zaufania ekspert/doradca, jak i partner dla biznesu, przedsiębiorca, a także istotny uczestnik procesu nadzoru nad bezpieczeństwem obrotu gospodarczego.

3. Kształt i przyszłość rynku usług audytorskich zależy w znacznej mierze od tego, jaki ostateczny kształt przyjmą przepisy krajowe. Mam nadzieję, że uwagi przedstawione do proponowanych założeń do projektu ustawy spotkają się ze zrozumieniem ustawodawcy i wykonana praca przyniesie efekty, których spodziewa się nasze środowisko.

Reforma audytu postrzegana jest jako wprowadzenie kolejnych restrykcji do zawodu. Może to oczywiście spowodować, że nie wszyscy będą w stanie sprostać nowym wymagom. Wielu spodziewa się, że nastąpi dalsza konsolidacja rynku. Na pewno zmianom będzie ulegała również metodologia badania, opierając się w coraz większej mierze na procedurach IT i badaniu kontroli wewnętrznej. Uważam jednak, że unijna reforma audytu, jak również wszelkie inne doświadczenia powinny być dla nas okazją do rozwoju. Takie możliwości daje na przykład wprowadzenie badania wspólnego proponowane w dyrektywie, takie możliwości mogą dać również inne przepisy. Interesujące jest np. zastanowienie się, w jaki sposób biegli rewidentci mogliby dokonywać zatwierdzania informacji niefinansowych publikowanych przez jednostki zainteresowania publicznego, w jaki sposób mogliby zapewniać bezpieczeństwo obrotu gospodarczego w jednostkach, których sprawozdania finansowe nie podlegają obowiązkowemu badaniu.

Jestem przekonana, że wachlarz usług wykonywanych przez biegłych rewidentów może ulec rozszerzeniu ze względu na coraz większą kompleksowość obrotu gospodarczego. Musimy jednak aktywnie starać się, aby nasza rola jako biegłych rewidentów odzyskiwała należne jej znaczenie i prestiż. Rynek usług audytorskich będzie się więc zmieniał, sami zaś powinniśmy zrobić wszystko, aby zmiany te służyły naszemu środowisku.

Członkowie KRBR o wyzwaniach dla samorządu i dla siebie

DOKOŃCZENIE ZE STRON 16-17

Barbara Misterna-Dragan, zastępca prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, przewodnicząca Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów

Absolwentka Wydziału Handlu Zagranicznego oraz Podyplomowego Studium Pedagogicznego i Podyplomowych Studiów Metody Wyceny Spółki Kapitałowej w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie (obecnie SGH). Zdata egzamin ze znajomości zagadnień z zakresu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, blok ACCA organizowany we współpracy Stowarzyszenia Księgowych i ACCA. Od października 2012 roku jest doktorantką w Akademii Leona Koźmińskiego.

W latach 2001–2003 podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa. Odpowiadała m.in. za nadzór nad mieniem Skarbu Państwa, sektorem bankowym, rynkiem kapitałowym i finansowym. Była członkiem: Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Komitetu Zarządzania Długiem Publicznym, Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Zespołu ds. Jakości i Regulacji Prawnych. Przewodniczyła Międzyresortowemu Zespołowi ds. Mienia Skarbu Państwa. Odpowiedzialna za opracowanie w 2003 roku kompleksowych „Zasad nadzoru korporacyjnego w spółkach Skarbu Państwa” wykonanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa. Uczestniczyła w pracach Grupy Ekspertów ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Sprawozdawczości Finansowej (ISAR) powołanej w ramach UNCTAD. Była członkiem wielu rad nadzorczych, w tym: Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa, Banku Pocztowego SA, Impexmetal SA, RUCH SA, Polskie Sieci Energetyczne SA, TVP SA.

Była partnerem w międzynarodowej firmie doradczo-audytorskiej. W 1991 roku założyła spółkę audytorską *Misters Auditor Sp. z o.o.*, obecnie *Misters Auditor Adviser Sp. z o.o.*, której jest prezesem.

W latach 1995–1999 pełniła funkcję zastępcy Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego. Członek Komisji Egzaminacyjnej w latach 2003–2009. Do 2006 roku zasiadała w Komitecie Standardów Rachunkowości. W ubiegłej kadencji była członkiem Komisji ds. rozwoju usług biegłego rewidenta w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

Wykładowca rachunkowości finansowej na wielu uczelniach. Autorka i współautorka licznych prac naukowych i wykładów. Autorka artykułów poświęconych rachunkowości leasingu, drukowanych m.in. w „Parkiecie” oraz „Monitorze Finansowym”.

1. Z pewnością regulacje unijne i związane z tym zmiany w ustawie o biegłych rewidentach będą miały wpływ na kształtowanie naszego zawodu. Jednakże zmiany te dotyczą głównie podmiotów badających jednostki zainteresowania publicznego.

Zapewne ogromnym wyzwaniem będzie powszechne stosowanie Międzynarodowych Standardów Badania za rok 2017. Trzeba pamiętać, że obowiązek ten dotyczy wszystkich zawodowych standardów, nie tylko badania sprawozdań finansowych, ale również przeglądu i innych usług atestacyjnych, międzynarodowego standardu kontroli jakości nr 1 (już obowiązuje). Wymagać to będzie znajomości standardów, procedur i udokumentowania przeprowadzonych czynności wg nowych wymogów.

Kolejne wyzwanie to otwarcie się na potrzeby przedsiębiorców, kreowanie nowych produktów, nowych usług. Nie jest to łatwe zadanie, ponieważ wymaga nowych umiejętności, ale daje szansę wykorzystania naszej wiedzy, kompetencji, przemiany biegłego w doradcę dla przedsiębiorcy.

Próbując sprostać nowym wyzwaniom, możemy zderzyć się z potrzebą zmian organizacyjnych, takich jak połączenia, przejęcia firm audytorskich, co może przyczynić się do zwiększenia jakości i efektywności działania.

2. Kandydując do Rady, wskazywałam na trzy kluczowe cele: podniesienie jakości, zwiększenie prestiżu zawodu i wsparcie małych i średnich

firm audytorskich. Jako przewodnicząca Komisji ds. standaryzacji wierzę, że nasze prace przyczynią się do wzrostu jakości usług biegłego rewidenta, że zwiększymy potencjał małych i średnich firm audytorskich. Moim celem jest, aby Komisja, którą kieruję, spełniła swoje zadania – żeby ten rok nie został zmarnowany, żebyśmy mogli środowisku biegłych rewidentów w jak największym stopniu ułatwić zadanie przejścia na MSB.

Jako zastępca prezesa, członek Komisji ds. komunikacji oraz członek Komisji międzynarodowej działam na rzecz budowania prestiżu zawodu biegłego rewidenta. Chcę, aby biegły rewident, będący osobą wykonującą zawód publicznego zaufania, był postrzegany jako partner dla przedsiębiorcy, dla regulatorów, dla organizacji społecznych, dla środowisk gospodarczych, dla studentów, ale też innych organizacji zawodowych. Równie ważna jest też współpraca międzynarodowa.

3. Przyszłość naszego zawodu zależy od tego, jak postanowienia unijnej reformy zostaną zaimplementowane do polskich przepisów. Jeśli reforma będzie szła w kierunku nadanym jej przez unijnego regulatora – to myślę, że rynek usług audytorskich w Polsce będzie się dalej rozwijał. Zwiększyć się może rola audytora dla jednostek zainteresowania publicznego. Generalnie zgadzamy się z postanowieniami dyrektywy i rozporządzenia. Uważamy, że potrzebne jest wzmocnienie nadzoru, niezależności firm badających jednostki zainteresowania publicznego, roli profesjonalnie działających komitetów audytu. Oby tylko zmiany te nie spowodowały nadmiernej koncentracji rynku. Dobrze byłoby, aby zostały zapewnione na nim miejsce dla małych i średnich firm audytorskich.

Hanna Sztuczyńska, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Absolwentka studiów magisterskich w warszawskiej SGPiS (obecnie SGH).

W zawodzie biegłego rewidenta pracuje od 1999 roku. Od 1995 roku pracuje w BDO Sp. z o.o. jako partner, dyrektor ds. zarządzania ryzykiem oraz dyrektor ds. rozwoju odpowiedzialna za wdrażanie metodologii pracy i kontrole jakości. W latach 2009–2014 członkiem zespołu realizującego przeglądy jakości prac rewizyjnych w firmach należących do sieci BDO.

W kadencjach 2007–2011 i 2011–2015 była członkiem Komisji KRBR ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów.

Współautorka podręczników „Leasing w księgach korzystającego” i „Rachunkowość instrumentów finansowych”.

1. Ważnym wyzwaniem jest odbudowanie roli i prestiżu zawodu biegłego rewidenta w Polsce po generalnie negatywnej ocenie roli audytorów w kontekście kryzysu finansowego i wcześniejszych międzynarodowych skandali z udziałem firm audytorskich.

Inne wyzwania do zrealizowania w najbliższych czterech latach pojawiły się w wyniku zmian nie tylko regulacyjnych, ale też w wyniku zmieniającego się rynku. Zmiany regulacyjne to wdrożenie Międzynarodowych Standardów Badania, zaimplementowanie zmienionych przepisów unijnych dotyczących badań sprawozdań finansowych. Pamiętajmy też o już wprowadzonych zmianach w ustawie dotyczących podwyższonych progów dla obowiązkowego badania sprawozdań finansowych. Wyzwania z tym związane to głównie przygotowanie średnich i małych firm do wdrożenia nowych standardów oraz wdrożenie systemów, które zagwarantują wysoką i równą dla wszystkich zleceń jakość pracy.

W ostatnim okresie często podnosi się fakt, że wynagrodzenia firm audytorskich pogorszyły się. Jest to w znacznej mierze efekt kryzysu, ale też obniżenia prestiżu zawodu wywołanego negatywną oceną roli audytorów w sygnalizowaniu problemów. Może więc jednak najważniejszym wyzwaniem będzie pogodzenie stale wzrastających wymogów wobec audytorów, przekładających się na zwiększony koszt badania, z pogorszonymi warunkami finansowymi firm audytorskich?

2. Od początku mojej pracy w samorządzie deklaruję udział w projektach ukierunkowanych na pomoc średnim i małym podmiotom. Od

ponad 20 lat reprezentuję dużą międzynarodową firmę audytorską, ale od początku z mocnymi polskimi korzeniami. Wierzę, że moje doświadczenie z pracy w podmiocie, który wiele lat temu wdrożył metodologię badania według standardów międzynarodowych przy użyciu specjalistycznego oprogramowania, będzie pomocne w realizacji projektów związanych z wdrażaniem tych standardów w małych i średnich firmach. Słyszę i rozumiem to, o czym mówią biegli rewidenci. Potrzebna jest wiedza praktyczna. Chcę się nią dzielić. Wierzę też, że mogę przyczynić się do poprawy relacji i współpracy w ramach KIBR pomiędzy wszystkimi podmiotami, dużymi i małymi.

3. Nigdy w historii nie było dostępu do tylu informacji co obecnie, ale potrzeba rzetelnej i wiarygodnej informacji będzie w przyszłości rosła. Dlatego nie ma obaw o przyszłość zawodu. Rynek usług audytorskich na pewno się zmieni, jednak nadal będzie istniał podział na duże, średnie, małe firmy audytorskie i na jednoosobowe kancelarie. Wiemy, że obecnie istnieje duża koncentracja na polskim rynku i boimy się jej zwiększenia. Ale jak zareaguje rynek, czy małe firmy zrezygnują z badania JZP, szczególnie gdy badają jeden lub małą liczbę podmiotów, czy duże i średnie firmy będą zainteresowane przejęciem tych badań? Czy badane jednostki zgodzą się na zwiększenie wynagrodzenia za badanie przynajmniej o kwotę, o jaką wzrośnie opłata z tytułu nadzoru? Czy przewidywane w założeniach do ustawy kary spowodują, że część biegłych zrezygnuje z zawodu? Z odpowiedzią na te pytania poczekajmy na ostateczny kształt ustawy.

Ewa Sowińska, zastępca prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Specjalizuje się w badaniach sprawozdań finansowych spółek realizujących kontrakty długoterminowe oraz spółek z sektora morskiego. Posiada duże doświadczenie w badaniu sprawozdań przygotowanych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) oraz w realizacji projektów typu due diligence.

Partner ESO Audit. Przez trzynaście lat (do

września 2009 roku) pracowała w firmie audytorskiej PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., gdzie pełniła funkcję członka Zarządu. Jest członkiem Gdańskiego Klubu Biznesu, Rady Programowej Pracodawców Pomorza oraz BPO Education Center przy Sopotkiej Szkole Wyższej oraz członkiem Rady konsultacyjnej przy Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej. Jest przewodniczącą Rady Programowej Fundacji Forum Mentorów oraz fundatorką i wiceprezes Zarządu Fundacji Metapomoc.

W latach 2007–2011 była członkiem Krajowej Komisji Nadzoru oraz Zarządu Regionalnego Oddziału KIBR w Gdańsku. W latach 2003–2007 członek Komisji KRBR do opiniowania aktów prawnych. W ubiegłej kadencji była członkiem KRBR. Reprezentuje KIBR w zespole ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw przy Ministrze Gospodarki.

1. W najbliższych latach z pewnością największym wyzwaniem będzie przygotowanie środowiska do stosowania Międzynarodowych Standardów Badania. Naszym zadaniem, jako Izby, będzie zapewnienie odpowiedniego dostępu do wiedzy, szkoleń, programów, wytycznych. To bardzo duża zmiana. Przede wszystkim zmiana mentalna, bo nowe standardy wymagają innego nastawienia do badania, innego modelu współpracy z badaną firmą. Wyzwaniem będzie też zmieniający się rynek, pojawiający się obowiązek raportowania danych niefinansowych. I odnalezienie się w tej nowej rzeczywistości. To biegli rewidenci powinni w pierwszej kolejności kojarzyć się z weryfikacją raportów CSR.

2. Oprócz ról wyznaczonych dla mnie przez delegatów Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów, chciałabym skupić się przez te cztery lata na współpracy z ludźmi. Chciałabym biegłych rewidentów inspirować do działania i rozwoju. Przekonywać w trakcie mojej pracy w samorządzie, że zmiany są dobre, że zmiany to wyzwanie, a nie bariera. To ważne szczególnie teraz, gdy środowisko stoi w obliczu zmian związanych z reformą rynku audytorskiego i wprowadzeniem Międzynarodowych Standardów Badania. Chciałabym też działać na rzecz skupienia wokół Izby osób z największym potencjałem. Rozbudowywać eksperckość samorządu.

3. Jestem optymistką. Uważam, że zmiany są elementem rozwoju i są potrzebne. Myślę, że po reformie część firm przeniesie swoją działalność w kierunku doradztwa. To dobrze, bo środowisko powinno skupiać się na rozwijaniu usług pozaustawowych. Coraz więcej firm będzie chciało otrzymać usługę poświadczającą, ale niekoniecznie pełne badanie sprawozdania finansowego. To dla nas szansa, żeby się rozwinąć.

Absolwentka SGH wygrała konkurs na pracę magisterską

Zakończyła się pierwsza edycja konkursu na najlepszą pracę magisterską z rewizji finansowej. Zwyciężyła Joanna Kupczak z warszawskiego SGH z pracą pt. „Badanie sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych otwartych”. KIBR jest współorganizatorem konkursu.

Konkurs Akademickiej Fundacji Rachunkowości i Audytu im. dr. Piotra Rojka organizowany jest we współpracy z Krajową Izbą Biegłych Rewidentów pod patronatem Ministerstwa Finansów. Ma on na celu umacnianie i propagowanie wiedzy z dziedziny rewizji finansowej, poszerzanie wiedzy na temat zawodu biegłego rewidenta i promowanie zasad etyki związanych z zawodem. – *Zależy nam na propagowaniu idei pisania prac naukowych na temat rewizji* – wyjaśnia Magdalena Rojek, prezes Fundacji, która sama jest biegłym rewidentem i współwłaścicielką firmy audytorskiej.

Wysoki poziom prac

Pierwsze miejsce w konkursie na najlepszą pracę magisterską zajęła Joanna Kupczak z warszawskiego SGH, której praca podejmowała temat badania sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych otwartych. – *Ale wysokim poziomem prac wykazali się wszyscy uczestnicy konkursu, szczególnie pierwsza trójka* – ocenia Magdalena Rojek. Na podium znaleźli się jeszcze Kinga Mróz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie z pracą na temat metod i procedur badania sprawozdań finansowych w teorii i praktyce oraz Justyna Filipiuk reprezentująca Katolicki Uniwersytet Lubelski, która podjęła temat rewizji sprawozdań finansowych jako sposobu poprawy bezpieczeństwa obrotu instrumentami finansowymi.

Za ocenę prac i wskazanie laureatów konkursu odpowiedzialna była kapituła konkursu. W jej skład weszli: dr hab. prof. SGH Joanna Wielgórska-Leszczyńska, dr hab. prof. UE w Katowicach Józef Pfaff oraz dr Władysław Fałowski. Nagrody laureatom konkursu zostaną uroczystie wręczone podczas czwartkowej gali na XVI Dorocznej Konferencji Audytingu.

Będzie kolejna edycja

Organizatorzy konkursu podjęli już decyzję o kontynuowaniu go także w przyszłym roku. – *Zapowiedź rozpoczęcia kolejnej edycji ogłosiliśmy oficjalnie na wrześniowym Zjeździe Katedr Rachunkowości* – powiedziała prezes Fundacji. To nieprzypadkowe miejsce. Organizatorom zależy, żeby dotrzeć z informacją o konkursie do szerokiego grona studentów i promotorów – bo to ci ostatni zgłaszają prace magisterskie do konkursu. – *Ten rok traktujemy także jako okres nauki. Liczymy, że kolejna edycja będzie cieszyła się jeszcze większym zainteresowaniem* – dodała Magdalena Rojek.

Justyna Bąk wygrała konkurs na staż

W lipcu rozstrzygnięty został także drugi z konkursów prowadzonych przez Fundację. Staż w międzynarodowej grupie firm audytorskich wygrała Justyna Bąk z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. – *Doskonale przeszła przez wszystkie etapy konkursu, które obejmowały wiedzę z dziedziny Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej* – ocenia Magdalena Rojek. Wygrany staż laureatka odbyła w sierpniu w Stambule.

Minął rok w samorządzie –

Światowy Kongres Księgowych w Rzymie

W dniach 10–13 listopada 2014 roku w Rzymie odbył się Światowy Kongres Księgowych. W wydarzeniu wzięło udział blisko pięć tysięcy uczestników z całego świata, wśród nich także delegacja Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. W trakcie czterech dni i trzech sesji plenarnych odbyło się ponad trzydzieści dyskusji panelowych.

Kongres był dziewiętnastym z kolei globalnym spotkaniem zawodowych księgowych z całego świata. Uczestnicy reprezentowali wiele grup zawodowych księgowych, m.in. biegłych rewidentów, księgowych, dyrektorów finansowych, w tym praktyków prowadzących firmy audytorskie i księgowe. Tematem przewodnim spotkania było przygotowanie zawodowe księgowego na wyzwania 2020 roku. – *Oczywiście w zakresie mojej uwagi były kwestie związane z rozwojem działalności małych i średnich firm audytorskich* – powiedział Krzysztof Burnos, ówczesny członek KRBR i przewodniczący Komisji ds. rozwoju usług biegłego rewidenta w sektorze MŚP (obecnie prezes KRBR). W trakcie konferencji prezentowane były zmiany w Międzynarodowych Standardach Badań IAASB dotyczące sprawozdawczości biegłego rewidenta. Wielokrotnie podkreślano skalowalność standardów, która w szczególności przejawia się właśnie w odmiennej regulacji zakresu sprawozdań z badania jednostek zainteresowania publicznego oraz badania pozostałych jednostek.

Konferencja „Etyka to stan umysłu”

24 listopada 2014 roku w warszawskim Centrum Nauki Kopernik odbyła się konferencja „Etyka w procesach zarządzania, sprawozdawczości i rewizji finansowej”.

Uczestnicy zgodnie przyznali, że biznes bez etyki, oparty wyłącznie na zysku, to inwestycja, która opłaca się tylko na krótką metę. Kto liczy na długoterminowe zyski, nie powinien zapominać, że zaufanie w biznesie to podstawa. A tego nie da się zbudować bez etyki. Konferencja została zorganizowana z inicjatywy Komisji KRBR ds. etyki. Partnerami wydarzenia byli Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Polski Instytut Dyrektorów oraz Akademia Leona Koźmińskiego. Konferencja została sfinansowana ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

KIBR uruchamia konsultacje zawodowe

Od 1 grudnia 2014 roku KIBR uruchomił możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji merytorycznych z zakresu stosowania krajowych i międzynarodowych standardów rewizji finansowej oraz standardów etycznych obowiązujących biegłych rewidentów. Decyzja to wynik obserwacji prowadzonych przez pracowników samorządu i potrzeb zgłaszanych przez samych biegłych rewidentów. Wiedzy na temat potrzeb biegłych rewidentów dostarczyły też Regionalne Oddziały KIBR oraz bezpośrednie spotkania z biegłymi rewidentami podczas przeprowadzanych przez Krajową Komisję Nadzoru wizytacji i kontroli w podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Eksperti merytorycznie zaangażowani w pracę konsultacji KIBR są praktykami z wieloletnim doświadczeniem zawodowym.

W Łodzi o audycie w warunkach gospodarki opartej na wiedzy

Uczestnicy łódzkiej konferencji

2 grudnia 2014 roku odbyła się konferencja „Optymalizacja procesów biznesowych w gospodarce opartej na wiedzy i cyfryzacji” zorganizowana we współpracy Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Łodzi z Biurem Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsc Pracy Urzędu Miasta Łodzi. Konferencja objęta została patronatem honorowym Prezydenta Miasta Łodzi, Marszałka Województwa Łódzkiego, Wojewody Łódzkiego i Najwyższej Izby Kontroli. Wydarzenie sfinansowane zostało ze środków Banku Światowego.

Celem konferencji było propagowanie wśród mikro, małych i średnich przedsiębiorstw usług biegłych rewidentów innych niż badanie sprawozdań finansowych. – *Jesteśmy przekonani, że to wydarzenie pozwoli na stworzenie platformy do nawiązania dyskusji biegłych rewidentów ze środowiskiem przedsiębiorców reprezentujących mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa* – powiedziała po konferencji Izabela Maciejewska, prezes Regionalnej Rady RO KIBR w Łodzi.

Na konferencji zostały też przedstawione tematy związane z możliwością usprawnienia procesów w biznesie w związku z postępującą cyfryzacją, automatyzacją oraz coraz szerszym dostępem do wiedzy. Rozwój nowych technologii oraz powszechna informatyzacja znajdują odzwierciedlenie nie tylko w usprawnieniu procesów produkcyjnych, sprzedażowych bądź zakupowych, ale mogą przelożyć się również na znaczną optymalizację w obszarach finansowo-księgowych każdego przedsiębiorstwa – *Właściwe zrozumienie i znajomość tej tematyki może pomóc w podjęciu odpowiednich decyzji biznesowych prowadzących do zwiększenia przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa* – dodała Iza Maciejewska.

Deregulacja zmienia postępowania kwalifikacyjne

Od 1 stycznia 2015 roku zmieniło się istotnie postępowanie kwalifikacyjne na biegłych rewidentów. Największa zmiana dotyczyła zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego – nowością jest część pisemna tego egzaminu. Na mocy zmienionych przepisów kandydat może być też zwolniony przez Komisję Egzaminacyjną z części bądź wszystkich egzaminów.

KIBR i ACCA łączą siły na rzecz promowania najwyższych standardów zawodowych

Prowadzenie działań służących w uzyskiwaniu i promowaniu najwyższych standardów zawodowych, etycznych i zarządczych oraz zwiększaniu zainteresowania społecznego i udzielaniu wsparcia profesjonalnym związanym z finansami i rachunkowością w Polsce – to główne cele porozumienia o współpracy, które KIBR podpisała z ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants) w dniu 15 stycznia 2015 roku.

W ramach porozumienia obie instytucje zobowiązały się działać na rzecz rozwoju i promocji kwalifikacji zawodowych, wymieniać się wiedzą i doświadczeniem w obszarze kształcenia i egzaminowania specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości, a także promować standardy zgodne z MSRF, etyką zawodową i wysoką jakością wykonywania zawodu. Strony porozumienia będą dzielić się też poglądami na temat rozwoju rachunkowości i rewizji finansowej w Polsce i na świecie, a także podejmować wspólne inicjatywy na forum krajowym i międzynarodowym.

Datin Alexandra Chin (zastępca prezydenta ACCA) i Józef Król (prezes KRBR) po podpisaniu porozumienia

Polscy biegli rewidentzi będą badać zgodnie z MSB

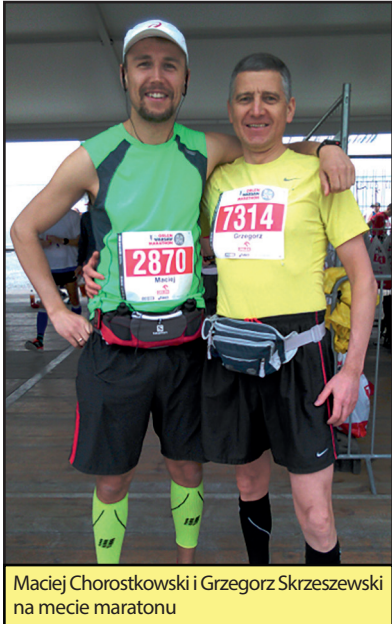
Komisja Nadzoru Audytowego zatwierdziła 1 kwietnia 2015 roku uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nakładające na polskich

kalendarium wydarzeń

biegłych rewidentów obowiązek stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Międzynarodowego Standardu Kontroli Jakości usług. Polscy biegli rewidenty będą musieli przestawić się z krajowych na Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej w przeciągu niecałych trzech lat. Nowe standardy będą obowiązywać podmioty badające sprawozdania finansowe jednostek zainteresowania publicznego sporządzone za okresy kończące się 31 grudnia 2016 roku. Dla reszty podmiotów obowiązek dotyczyć będzie badania sprawozdań sporządzonych za okresy kończące się 31 grudnia 2017 roku. Mimo to firmy audytorskie już teraz powinny myśleć o dostosowaniu się do wykonywania usług według nowych standardów. KIBR od kilku lat prowadzi działania wspierające biegłych rewidentów w przejściu na nowe standardy. MSRF wchodzi w zakres obowiązkowego doskonalenia zawodowego. Już w 2011 roku rozpoczął się cykl szkoleń dotyczących przyjęcia i wdrożenia MSRF, organizowanych w ramach współpracy Krajowej Izby Biegłych Rewidentów z Ministerstwem Finansów oraz Bankiem Światowym w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Wprowadzone standardy są też od wielu lat dostępne w publikacjach, a ostatnio także w wersji polskiej na stronie internetowej KIBR.

Pracownicy KIBR wzięli udział w charytatywnym marszobiegu

Maciej Chorostkowski i Grzegorz Skrzyszewski na mecie maratonu

wej Izby Biegłych Rewidentów.

Regionalne oddziały ważne dla rozwoju profesji

W maju 2015 roku władze Krajowej Izby Biegłych Rewidentów poprosiły Regionalne Oddziały o podsumowanie działalności na przestrzeni ostatnich czterech lat. W związku ze zmianą ustawy o biegłych rewidentach, wynikającą z wdrożenia do polskiego prawa znowelizowanej unijnej 43. dyrektywy i zmieniającymi się zadaniami samorządu, prezesi oddziałów napisali, jak w tym kontekście widzą rolę regionalnych oddziałów. Główne cele, które realizowały regionalne rady biegłych rewidentów w ubiegłej kadencji, to zapewnianie szkoleń dla biegłych rewidentów, dbałość o ciągły rozwój przedstawicieli zawodu, promowanie postaw etycznych oraz integracja środowiska. Wszystkie odpowiedzi regionalnych oddziałów KIBR są dostępne na stronie internetowej samorządu.

Konferencja Start-up z przyszłością – „róbmy biznes, a nie start-up”

19 maja 2015 roku odbyła się IV konferencja Krajowej Izby Biegłych Rewidentów z cyklu „Audyt dla bezpieczeństwa i rozwoju biznesu: Start-up z przyszłością”. Konferencja w całości została poświęcona tematowi ważnym dla rozwoju projektów start-upowych. W warszawskim Centrum Nauki Kopernik 250 uczestników wzięło udział w trzech panelach w pełni poświęconych finansowaniu, rozwojowi i pułapkach, jakie czyhają na osoby chcące rozwijać swój własny biznes. Dwudziestu

prelegentów dzieliło się podczas konferencji swoimi doświadczeniami i radziło start-upowcom, jak stworzyć dochodowy biznes. – *Start-up to nie jest zabawa na rachunek inwestora. O sukcesie zawsze świadczy umiejętność wdrożenia wizji w życie* – usłyszeli przyszli biznesmeni podczas wydarzenia.

Wykład otwierający konferencję wygłosił wicepremier, minister gospodarki Janusz Piechociński (na zdjęciu).

KIBR organizatorem Zjazdu Wyszehradzkiego w Arłamowie

Organizacje biegłych rewidentów z Polski, Czech, Słowacji i Węgier spotkały się w dniach 27–29 maja 2015 roku w Arłamowie, by dyskutować o przyszłości profesji. Już po raz czwarty Krajowa Izba Biegłych Rewidentów była organizatorem Zjazdu Wyszehradzkiego.

Tematykę XV Zjazdu zdominowały przede wszystkim kwestie dotyczące unijnej reformy rynku audytorskiego i jej wpływu na rozwiązania prawne w poszczególnych krajach. Uczestnicy dyskutowali na temat podziału uprawnień i odpowiedzialności pomiędzy publicznymi organami nadzoru nad zawodem biegłego rewidenta a samorządami zawodowymi. Innymi omawianymi zagadnieniami były wyzwania związane z wdrożeniem Międzynarodowych Standardów Badania w poszczególnych krajach i związane z tym wsparcie merytoryczne i technologiczne małych i średnich firm audytorskich ze strony krajowych organizacji zawodowych. Ekspert poświęcił też uwagę planowanym zmianom w zakresie rachunkowości i badania sprawozdań finansowych jednostek sektora publicznego.

Przedstawiciele organizacji biegłych rewidentów z Polski, Czech, Słowacji i Węgier podczas spotkania w Arłamowie

Biegli rewidenty i doradcy podatkowi łączą siły

16 czerwca 2015 roku samorzady biegłych rewidentów i doradców podatkowych podpisały porozumienie o współpracy. Porozumienie będzie służyło budowie jak najlepszych warunków dla doskonalenia kwalifikacji zawodowych przedstawicieli obu profesji. Jego celem to także promocja pozytywnego wizerunku i wzmacnianie prestiżu zawodów biegłego rewidenta oraz doradcy podatkowego. Samorzady będą dbały o regularną wymianę wiedzy i doświadczenia. Nowe pola współpracy to szansa na stworzenie z doradcami podatkowymi wspólnej oferty usług kierowanych do tych podmiotów, które dziś nie są obsługiwane przez biegłych rewidentów.

Prof. Jadwiga Glumińska-Pawlic (KIDP) i Józef Król (KIBR) podpisują porozumienie

Minął rok w samorządzie

DOKOŃCZENIE STRONY 21

Krzysztof Burnos po wyborze na prezesa KRBR

VIII Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów wybiera nowe władze KIBR

W dniach 24–26 czerwca 2015 roku obradował VIII Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. Delegaci powierzyli Krzysztofowi Burnosowi rolę kierowania samorządem przez najbliższe cztery lata. Wybrano skład organów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Efektem obrad VIII KZBR było też m.in. podjęcie uchwały w sprawie programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2015–2019. Po raz pierwszy biegli rewidentzi mogli śledzić przebieg wydarzenia na stronie internetowej samorządu i na izbowym Twitterze.

KIBR współorganizatorem konferencji o odpowiedzialności biznesu

15 września 2015 roku w siedzibie Ministerstwa Gospodarki odbyła się współorganizowana przez KIBR konferencja „Biznes a wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze kraju. Rola i odpowiedzialność”.

Głównym celem konferencji było przedstawienie korzyści płynących z wdrażania zasad CSR, stworzenie platformy wymiany wiedzy i opinii pomiędzy przedstawicielami różnych sektorów oraz zaprezentowanie dotychczasowych rezultatów pracy Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw.

Uczestnicy konferencji usłyszeli, że zysk przestaje być jedynym kryterium oceny przedsiębiorstwa. Rynek oczekuje od firm, że raportowanie danych pozafinansowych nie będzie działaniem wyłącznie wizerunkowym. Dlatego potrzebna jest obiektywna i rzetelna weryfikacja prezentowanych informacji. – *Dyrektywa europejska definiuje bardzo ogólnie zasady dotyczące raportowania społecznej odpowiedzialności biznesu. W konsekwencji sprawozdawczość CSR opiera się bardzo mocno na osądzie osoby sporządzającej sprawozdanie i przez to obciążona jest wysokim ryzykiem zniekształcenia. Może to być wynikiem błędu, a czasami niestety świadomego działania* – wyjaśnił prezes KRBR, który występował w jednym z paneli dyskusyjnych. Dodał, że biegli rewidentzi dysponują kompetencjami i doświadczeniem, które pozwalają informacje pozafinansowe uporządkować, uczynić je porównywalnymi, a przede wszystkim zweryfikować ich wiarygodność. Prezes KRBR przypomniał przy okazji, że środowisko biegłych rewidentów już w 2004 roku rekomendowało rozszerzenie zakresu raportowania o zagadnienia

niefinansowe. – *Od lat jesteśmy aktywni w toku tworzenia standardów raportowania, mamy świadomość zmian, jakie zachodzą w środowisku biznesowym, mogę z pełnym przekonaniem stwierdzić, że jako profesja jesteśmy przygotowani na wspieranie przedsiębiorstw w rozwoju sprawozdawczości pozafinansowej* – powiedział Krzysztof Burnos.

Egzamin na biegłych po raz pierwszy według nowych zasad

21 września 2015 r. kandydaci na biegłych rewidentów po raz pierwszy musieli zdać egzamin dyplomowy na nowych zasadach. Nowa formuła zakłada sprawdzenie wiedzy praktycznej kandydatów w formie egzaminu pisemnego. Do końca 2014 roku egzamin dyplomowy przeprowadzany był jedynie w formie ustnej. – *Dzięki zmianie formuły egzaminu, wiedza teoretyczna kandydatów została sprawdzona gruntowniej niż dotychczas. Zyskaliśmy większą pewność, że są dobrze przygotowani do zawodu* – wyjaśniła prof. Gertruda Krystyna Świdorska, przewodnicząca Komisji Egzaminacyjnej. Pierwszy egzamin w nowej formule zdało 37 z 38 kandydatów. Nowa, rozszerzona formuła egzaminu na biegłego rewidenta związana jest z wejściem w życie z początkiem 2015 roku postanowień ustawy deregulacyjnej.

Plany działań KRBR w jednym dokumencie

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów opracowała harmonogram działań na nową kadencję. Od 29 września 2015 roku harmonogram jest dostępny na stronie samorządu. To nowość w kontaktach Rady ze środowiskiem. Biegli rewidentzi znajdą w nim konkretne zobowiązania programowe oraz informacje o sposobie i terminie realizacji działań. Dowiedzą się też, kto w KIBR jest odpowiedzialny za realizację zadania i jakie organy będą w działaniu uczestniczyły.

KIBR partnerem Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów zaangażowała się w piątą edycję Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, który odbył się w Katowicach w dniach 12–14 października 2015 roku. To wydarzenie ważne dla wielu polskich firm audytorskich. Zaangażowanie KIBR w Kongres wiąże się ze specyfiką profesji biegłych w Polsce. Większość spośród ponad 1,5 tysiąca firm audytorskich, zatrudniających łącznie kilkadziesiąt tysięcy osób, lokuje się właśnie w obszarze małych i średnich przedsiębiorstw. – *Stąd decyzja o wsparciu wydarzenia. Chcemy zachęcić małe i średnie przedsiębiorstwa audytorskie do stałego rozwoju swoich kompetencji i doskonalenia zawodowego* – wyjaśnia Krzysztof Burnos, prezes KRBR. – *Samorząd chce być stale obecny na znaczących konferencjach, seminariach czy debatach krajowych i międzynarodowych. A nasze zaangażowanie w Kongres to element realizacji zadań wynikających z programu działania przyjętego na ostatnim Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów* – podkreśla Barbara Misterska-Dragan, wiceprezes Krajowej Rady.

W ramach konsultacji projektu założeń ustawy o biegłych rewidentach odbyło się szereg dyskusji środowiskowych. Na zdjęciu spotkanie w KIBR z przedstawicielami oddziałów regionalnych

Komunikaty XVI DKA

Obrady w Warszawie

Obrady konferencyjne odbywają się w starej części hotelowej. Wszystkie posiłki wydawane będą w sali restauracyjnej Galeria (w starej części obiektu).

Na uroczystą kolację zapraszamy do sali kongresowej znajdującej się w nowej części hotelu.

Sponsorzy prezentują książki i programy

W trakcie Konferencji do dyspozycji uczestników pozostają stoiska sponsorów, prezentujących literaturę fachową oraz programy komputerowe.

Informacje w recepcji Konferencji

Wszelkie informacje uczestnicy Konferencji mogą uzyskać u pracowników Biura KIBR.

W piątek wyjazd autokaru o 13.00

W dniu 23 października 2015 r. autokar do Warszawy odjedzie o godz. 13.00 spod starej części hotelowej.

Zaliczenie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w formie samokształcenia

Zgodnie z postanowieniem nr 1008/55/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2015 r. w sprawie organizacji XVI Dorocznej Konferencji Audytu, udział w Konferencji zalicza 16 godzin samokształcenia.

Uczestnicy Konferencji otrzymają zaświadczenia o udziale w szkoleniu oraz podpiszą oświadczenie o samokształceniu zawodowym biegłego rewidenta. Złożenie podpisu na oświadczeniu spowoduje, że Biuro KIBR automatycznie dokona rejestracji samokształcenia w karcie szkoleń biegłego rewidenta w roku 2015.

Rejestracja uczestników Konferencji będzie się odbywać:

21 października 2015 r. w godz. 13:30-17:00

Zaświadczenia i oświadczenia wydawane będą:

23 października 2015 r. w godz. 8:30-10:30

Ubezpieczenia dedykowane członkom Krajowej Izby Biegłych Rewidentów

Konsorcjum brokerskie Gras Savoye Polska sp. z o.o. oraz Dom Brokerski VECTOR sp. z o.o., działając w oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów, oferuje członkom KIBR **obowiązkowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych** oraz **ubezpieczenia dobrowolne odpowiedzialności cywilnej** na warunkach umowy generalnej zawartej pomiędzy Krajową Izbą Biegłych Rewidentów a ubezpieczycielem WARTA (dawniej HDI ASEKURACJA). Umowa Generalna dostępna jest na stronie KIBR w zakładce Ubezpieczenie OC: <http://www.kibr.org.pl>

Ponadto, oferujemy Państwu dodatkowe ubezpieczenia na dedykowanej dla Państwa platformie: rewidenci.gsdirect.pl, gdzie znajdą Państwo ekskluzywną ofertę wiodących ubezpieczycieli w zakresie ubezpieczeń:

- samochodów
- domów i mieszkań
- podróży zagranicznych
- NNW dzieci i młodzieży

Oferujemy także specjalnie wynegocjowane programy na ubezpieczenie **OC dla biur rachunkowych** w PZU i AXA ze składką już **od 347 zł**.

Znajomość rynku ubezpieczeniowego oraz specyfiki poszczególnych zawodów gwarantuje naszym Klientom **efektywną ochronę** oraz **korzystne ceny**.

Zachęcamy do korzystania z systemu informatycznego dedykowanego do obsługi ubezpieczeń OC dostępnego na stronie KIBR w zakładce Ubezpieczenie OC.

System umożliwia:

- szybkie złożenie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia
- wygenerowanie polisy
- podgląd pod stan płatności składki za polisę
- wyliczenie wysokości składki z uwzględnieniem dostępnych dla Państwa zniżek.

Zachęcamy do kontaktu
Gras Savoye Polska Sp. z o.o.
Izabela Gruba

mail: izabela.gruba@grassavoye.pl; tel. 22 318 81 48

Paulina Mościcka

mail: paulina.moscicka@grassavoye.pl; tel. 22 318 85 27

PROGRAM KONFERENCJI

21 października 2015 r. – dzień I (środa)

od 13.30

Rejestracja uczestników Konferencji

15.00–16.00

Obiad

16.00–16.45

Otwarcie Konferencji

Powitanie gości i uczestników Konferencji
– Krzysztof Burnos (prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów)

Wystąpienia zaproszonych gości

16.45–18.15

Sesja plenarna I

Kierunki zmian w sprawozdawczości i rewizji finansowej w kontekście międzynarodowym – przewodniczy Krzysztof Burnosdr Dorota Podedworna-Tarnowska
(podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, przewodnicząca KNA)*Reforma audytu – główne cele i założenia*
prof. Arnold Schilder (IAASB, IFAC)
Poprawa jakości badania: nowe inicjatywy
IAASB

Petr Kriz (FEE)

Przyszłość rewizji i sprawozdawczości finansowej: perspektywa europejska
prof. Donna L. Street (IAAER)*Badanie IFAC dot. MŚFA 2015: Polska w centrum uwagi*

Jacques Potdevin (IFAC)

Zmiany w sprawozdawczości i rewizji finansowej

18.15–18.45

Przerwa na kawę

18.45–19.45

Sesja plenarna I (ciąg dalszy)

Kierunki zmian w sprawozdawczości i rewizji finansowej w kontekście międzynarodowym
c.d. – przewodniczy Monika Kaczorek

Henri Fortin (Bank Światowy)

Podniesienie jakości audytu na wyższy poziom
Alexandra Chin (ACCA)
Zrewolucjonizowanie sektora publicznego – potrzeba działania

dr Martin Manuzi (ICAEW)

MSSF: siedem wniosków z europejskich doświadczeń

20.00

Kolacja

Spotkanie na temat:

Dokąd zmierzamy? Szanse i zagrożenia dla zawodu biegłego rewidenta – dyskusja środowiskowa

22 października 2015 r. – dzień II (czwartek)

9.00–11.30

Sesja plenarna II

Zmiany w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej

– przewodniczy dr Ernest Podgórski

Dorota Będziak (Departament Rachunkowości i Rewizji Finansowej)

Zmiany w UoR – dostosowanie do dyrektywy
dr Danuta Krzywda*Rachunkowość spółdzielni mieszkaniowych*

prof. dr hab. Radosław Ignatowski

Budowa nowych „Założeń koncepcyjnych” – Propozycje zmian (2015)

Jerzy Migas

*Rozpoznanie realnej sytuacji jednostki**a jakość rewizji jej sprawozdań finansowych –**na przykładzie stosowania KSR nr 6**z odniesieniem do MSR 19*

Paulina Mościcka (Gras Savoye Polska Sp. z o.o.),

Kacper Kostrzewa (TUIR WARTA SA)

*Jak zawrzeć ubezpieczenie obowiązkowe**i dobrowolne; ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych*

11.30–12.00

Przerwa na kawę

12.00–14.00

Sesja plenarna III

Zmiany w rewizji finansowej

– przewodniczy dr Jadwiga Szafraniec

Antoni Kwasiborski

*Przyczyny i skutki wprowadzenia KSRF**w brzmieniu MSB, MSUP i MSUA (IAASB)*

Monika Kaczorek

*Istotne różnice w podejściu do badania**i sporządzania dokumentacji rewizyjnej**w związku z zastosowaniem Międzynarodowych**Standardów Badania – spojrzenie praktyka*

prof. dr hab. Joanna Wielgórska-

-Leszczyńska

Informacje niefinansowe – ich ujawnianie i badanie

Waldemar Majek (Bank Światowy)

*Nowy standard MSB 701 oraz zaktualizowane**standardy dotyczące sprawozdań biegłego rewidenta*

Katarzyna Kowalczyk (Caseware)

*Wsparcie aplikacji CaseWare w procesie zmian**w rewizji finansowej*

14.00–15.30

Obiad

15.30–17.30

Sesja plenarna IV – panel dyskusyjny

*Zmiany w systemach kontroli i nadzoru**nad rewizją finansową*

– przewodniczą Ewa Sowińska i Maciej Ostrowski

Jarek Decker (Bank Światowy)

Zapewnianie jakości badania po przyjęciu dyrektywy

Uczestnicy dyskusji:

Jacek Hryniuk, Ewa Jakubczyk-Ćały, Adam Kęsik,

Antoni Kwasiborski, Maria Rzepnikowska

20.00

Uroczysta kolacja

23 października 2015 r. – dzień III (piątek)

9.30–11.30

Sesja plenarna V – dyskusja panelowa

*Wpływ zmian w sprawozdawczości**i rewizji finansowej na przyszłość zawodu biegłego rewidenta*

– przewodniczy Barbara Misterska-Dragan

Uczestnicy panelu: Krzysztof Burnos, Joanna

Dadacz, dr Zdzisław Fedak, Andrzej Karpiak,

Tomasz Konieczny, prof. dr hab. Gertruda

Świdowska, Franciszek Wala

11.30–12.00

Podsumowanie merytoryczne konferencji

– dr Danuta Krzywda

Zakończenie konferencji

– Krzysztof Burnos (prezes Krajowej Rady

Biegłych Rewidentów)

12.00–13.00

Obiad

od 13.00

Wyjazd autokarów do Warszawy

Wiadomości Konferencyjne

Wydawca:

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów

Redakcja:

Krzysztof Sobczak,

FORWARD PR – Jacek Miciński, Kaja Zielińska,

Firma TEKSTY,

Adam Ufnal

Druk:

Oneprint.eu